



## Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (prvi razširjeni senat)

z dne 29. junija 2018\*

„Javni uslužbenci – Pogodbeni uslužbenci – Člen 24 Kadrovskih predpisov – Prošnja za pomoč – Člen 12a Kadrovskih predpisov – Psihično nadlegovanje – Posvetovalni odbor za nadlegovanje in njegovo preprečevanje na delovnem mestu – Odločba o zavrnitvi prošnje za pomoč – Pravica do izjave – Načelo kontradiktornosti – Zavrnitev posredovanja mnenja Posvetovalnega odbora in zapisnikov o zaslišanju prič – Trajanje upravnega postopka – Razumni rok“

V zadevi T-218/17,

**HF**, nekdanja pogodbenca uslužbenka Evropskega parlamenta, ki jo zastopa A. Tymen, odvetnik,

tožeča stranka,

proti

**Evropskemu parlamentu**, ki ga zastopata E. Taneva in M. Ecker, agentki,

tožena stranka,

zaradi predloga na podlagi člena 270 PDEU za, prvič, razglasitev ničnosti odločbe Parlamenta z dne 3. junija 2016, s katero je organ te institucije, pooblaščen za sklepanje pogodb o zaposlitvi, zavrnil prošnjo za pomoč, ki jo je tožeča stranka vložila 11. decembra 2014, in drugič, povrnitev škode, ki naj bi jo tožeča stranka domnevno utrpela zaradi nepravilnosti, ki jih je ta organ storil pri obravnavi navedene prošnje za pomoč,

SPLOŠNO SODIŠČE (prvi razširjeni senat),

v sestavi I. Pelikánová, predsednica, V. Valančius, P. Nihoul, J. Svingens (poročevalec) in U. Öberg, sodniki,

sodna tajnica: M. Marescaux, administratorica,

na podlagi pisnega dela postopka in obravnave z dne 23. februarja 2018

izreka naslednjo

\* Jezik postopka: francoščina.

## Sodbo

### Dejansko stanje

- 1 Organ Evropskega parlamenta, pooblaščen za sklepanje pogodb o zaposlitvi (v nadaljevanju: OPSP), je zaposlil tožečo stranko, HF, z zaporednimi pogodbami od 6. januarja do 14. februarja 2003, od 15. februarja do 31. marca 2003, od 1. aprila do 30. junija 2003 in od 1. do 31. julija 2003, in sicer kot pomožno uslužbenko, kar je kategorija zaposlitve, ki je bila določena s Pogoji za zaposlitev drugih uslužbencev Evropske unije v različici, veljavni pred 1. majem 2004. Tožeča stranka je bila razporejena v Avdiovizualni sektor, ki je pozneje postal oddelek (v nadaljevanju: Avdiovizualni oddelek), Direktorata za medije Generalnega direktorata (GD) za informiranje in odnose z javnostmi, ki je postal GD za komuniciranje. Tam je opravljala naloge asistentke kategorije B, skupina V, razred 3.
- 2 Nato je bila tožeča stranka od 1. avgusta 2003 do 31. marca 2005 zaposlena v družbi s sedežem v Franciji, ki je za Parlament opravljala storitve kot organizator produkcije zaradi povečanja dejavnosti Avdiovizualnega oddelka v zvezi s produkcijo.
- 3 OPSP je znova zaposlil tožečo stranko, tokrat kot pogodbeno uslužbenko, razporejeno v Avdiovizualni oddelek, od 1. aprila 2005 do 31. januarja 2006, nato pa še kot začasno uslužbenko, razporejeno v isti oddelek, od 1. februarja 2006 do 31. januarja 2012.
- 4 Od 1. februarja 2012 do 31. maja 2015 je tožeča stranka na podlagi zaporednih pogodb za določen čas ostala zaposlena kot pogodbeno uslužbenka za pomožne naloge, razporejena v Avdiovizualni oddelek.
- 5 Tožeča stranka je bila od 26. septembra 2014 na bolniškem dopustu in odtlej ni nadaljevala poklicne dejavnosti v Parlamentu.
- 6 Tožeča stranka je z dopisom z dne 11. decembra 2014, naslovljenim na generalnega sekretarja Parlamenta (v nadaljevanju: generalni sekretar) ter poslanim v vednost še predsedniku Posvetovalnega odbora za nadlegovanje in njegovo preprečevanje na delovnem mestu (v nadaljevanju: Posvetovalni odbor) ter predsedniku Parlamenta in generalnemu direktorju GD za kadrovske zadeve generalnega sekretariata Parlamenta (v nadaljevanju: generalni direktor za kadrovske zadeve), na podlagi člena 90(1) Kadrovskih predpisov za uradnike Evropske unije (v nadaljevanju: Kadrovski predpisi) vložila prošnjo za pomoč v smislu člena 24 Kadrovskih predpisov (v nadaljevanju: prošnja za pomoč), saj se navedena člena na podlagi členov 92 in 117 Pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev Evropske unije po analogiji uporabljata za pogodbene uslužbenke.
- 7 Tožeča stranka je v utemeljitev prošnje za pomoč trdila, da je žrtev psihičnega nadlegovanja s strani vodje Avdiovizualnega oddelka, ki se kaže v njegovem ravnanju ter njegovih besedah in pisanjih zlasti na sestankih službe. Prosila je, naj se sprejmejo nujni ukrepi za njeno takojšnjo zaščito pred domnevnim nadlegovalcem in naj OPSP začne upravno preiskavo za ugotovitev resničnosti dejstev.
- 8 Vodja Oddelka za človeške vire (v nadaljevanju: Oddelek za človeške vire) Direktorata za vire GD za kadrovske zadeve, R. N., sicer predsednik Posvetovalnega odbora, je z dopisom z dne 13. januarja 2015 potrdil prejem prošnje za pomoč, ki jo je vložila tožeča stranka, in to obvestil, da je bila ta prošnja posredovana generalnemu direktorju za kadrovske zadeve, ki bo kot OPSP o njej odločil v roku štirih mesecev, po preteku tega roka pa bi se po potrebi lahko štel, da je nastopila odločba o zavrnitvi te prošnje za pomoč zaradi molka organa, ta odločba pa bi bila nato lahko predmet pritožbe v skladu s členom 90(2) Kadrovskih predpisov.
- 9 Svetovalec tožeče stranke je z dopisom z dne 23. januarja 2015 generalnemu direktorju za kadrovske zadeve med drugim sporočil, da je bil vodja Avdiovizualnega oddelka obveščen o vložitvi prošnje za pomoč in o tem, da je OPSP začel upravno preiskavo. Te informacije naj bi bile namreč vključene

v zapisnik sestanka Avdiovizualnega oddelka, kar naj bi pripomoglo, da so določene zaupne podatke izvedeli ne le sodelavci tožeče stranke, ampak tudi nekatere osebe, ki ne delajo v instituciji. Na tem sestanku naj bi vodja Avdiovizualnega oddelka tudi napovedal, da se tožeča stranka ne bo vrnila v Avdiovizualni oddelek in da je zato treba razmisliti o reorganizaciji službe tega oddelka, imenovane „Newsdesk Hotline“ (v nadaljevanju: služba Newsdesk Hotline), v kateri je skrbela za koordinacijo.

- 10 Z elektronskim dopisom z dne 26. januarja 2015 je uslužbenec Oddelka za zaposlovanje pogodbenih uslužbencev in akreditiranih parlamentarnih pomočnikov Direktorata za kadrovske zadeve, tožeči stranki poslal „obvestilo o potrditvi menjave [njene] delovnega mesta od 21. [januarja] 2015“. V tem obvestilu, prav tako z dne 26. januarja 2015, je bilo navedeno, da bo tožeča stranka z retroaktivnim učinkom od 21. januarja 2015 razporejena v Oddelek za program obiskovalcev Evropske unije (v nadaljevanju: Oddelek za program obiskovalcev) Direktorata za odnose z državljani GD za komuniciranje in da razen te prerazporeditve njena pogodba o zaposlitvi ne bo zajemala drugih sprememb.
- 11 Generalni direktor za kadrovske zadeve je z dopisom z dne 4. februarja 2015 (v nadaljevanju: odločba z dne 4. februarja 2015) odgovoril na dopis svetovalca tožeče stranke z dne 23. januarja 2015, pri čemer je navedel, da je bil v zvezi z vodjo Avdiovizualnega oddelka in v prid tožeče stranke sprejet ukrep premestitve v obliki njene prerazporeditve v Oddelek za program obiskovalcev. Glede informacij, ki jih je vodja Avdiovizualnega oddelka razkril na sestanku tega oddelka, je bilo tožeči stranki povedano, da je treba te informacije „razumeti v okviru ukrepa premestitve, sprejetega v prid [tožeče stranke], ne pa kot ustrahovanje drugih članov oddelka [in] še manj kot nov znak nadlegovanja [tožeče stranke]“. Poleg tega je generalni direktor za kadrovske zadeve tožeči stranki sporočil, da je po temeljiti preučitvi njenega spisa in v odgovor na njeno prošnjo za začetek upravne preiskave odločil, da se ta spis posreduje Posvetovalnemu odboru, katerega predsednik jo bo sproti obveščal o nadaljnjem razvoju dogodkov. Generalni direktor za kadrovske zadeve je menil, da je s tem odgovoril na prošnjo za pomoč in da to pomeni „zaključitev zadeve“ tožeče stranke na njegovem področju pristojnosti.
- 12 Svetovalec tožeče stranke je v dopisu z dne 12. februarja 2015 generalnega direktorja za kadrovske zadeve na eni strani prosil, naj pojasni obseg ukrepa, ki ga je napovedal v svoji odločbi z dne 4. februarja 2015, in naj zlasti navede, ali je bil ukrep premestitve tožeče stranke sprejet začasno. Na drugi strani ga je opozoril, da na podlagi internih pravil v zvezi s Posvetovalnim odborom za nadlegovanje in njegovo preprečevanje na delovnem mestu (v nadaljevanju: interna pravila glede nadlegovanja), zlasti členov 14 in 15 teh pravil, Posvetovalni odbor ne odloča o prošnji za pomoč. Moral bi namreč samo posredovati zaupno poročilo generalnemu sekretarju, ki je vsekakor tisti, ki sprejme ukrepe v skladu s členom 16 teh internih pravil. Tožeča stranka je tako menila, da generalni direktor za kadrovske zadeve ostaja oseba, ki je kot OPSP pooblaščen za odločanje o njeni prošnji za pomoč, in ne Posvetovalni odbor.
- 13 Generalni direktor za kadrovske zadeve je v dopisu z dne 4. marca 2015 ponovil svoje stališče, da je z odločitvijo o posredovanju prošnje za pomoč Posvetovalnemu odboru „zaključil to zadevo na svojem področju pristojnosti“ in da, čeprav mu je predsedstvo Parlamenta podelilo pristojnosti OPSP za odločanje o prošnjah za pomoč, vloženih na podlagi člena 24 Kadrovskih predpisov, to ne spremeni dejstva, da ne more prezreti internih pravil glede nadlegovanja, s katerimi je skrb za ukrepanje ob morebitnem nastopu trajnega nadlegovanja zaupana samo generalnemu sekretarju. Poleg tega je navedel, da je bil ukrep premestitve tožeče stranke iz Avdiovizualnega oddelka v Oddelek za program obiskovalcev izveden tako na zahtevo zadevne osebe, izraženo v prošnji za pomoč, kot „v interesu službe v odgovor na povečane potrebe v [Oddelku za program obiskovalcev]“ in da se mora ta prerazporeditev ohraniti do izteka njene pogodbe.
- 14 Posvetovalni odbor je z elektronskim dopisom z dne 17. marca 2015 povabil tožečo stranko na zaslišanje 25. marca 2015.

- 15 Tožeča stranka je z dopisom z dne 24. aprila 2015 na podlagi člena 90(2) Kadrovskih predpisov vložila pritožbo, prvič, zoper odločbo o prerazporeditvi, ker naj bi jo OPSP s to odločbo stalno, in ne začasno, prerazporedil v Oddelek za program obiskovalcev, drugič, zoper odločbo z dne 4. februarja 2015, s katero naj bi generalni direktor za kadrovske zadeve odločil o prošnji za pomoč s tem, da je presodil, da je zadeva zaključena „na njegovem področju pristojnosti“, in tretjič, zoper odločbo, ki naj bi nastopila 11. aprila 2015 in s katero naj bi bila zaradi molka OPSP zavržena njena prošnja za pomoč.
- 16 OPSP je z odločbo z dne 28. maja 2015, s katero je odgovoril na prošnjo za podaljšanje pogodbe, ki jo je tožeča stranka vložila 22. maja 2015, odločil, da navedene pogodbe ne podaljša, ker v Oddelku za program obiskovalcev, v katerega je bila razporejena, potreba po okrepitevi ni več utemeljena (v nadaljevanju: odločba o nepodalžanju pogodbe).
- 17 Generalni sekretar je kot OPSP v dopisu z dne 20. avgusta 2015 odločil, da se pritožbi, ki jo je tožeča stranka vložila 24. aprila 2015, delno ugodi (v nadaljevanju: odločba z dne 20. avgusta 2015). Kar zadeva prerazporeditev tožeče stranke v Oddelek za program obiskovalcev, je generalni sekretar spomnil, da je bila ta prerazporeditev nujno začasne narave in jo je bilo treba ohraniti celotno trajanje upravne preiskave, ki še poteka, ter je v bistvenem zavrnil trditve, ki jih je tožeča stranka podala zoper utemeljenost ali podrobnosti ukrepa premestitve.
- 18 Nasprotno je generalni sekretar v odločbi z dne 20. avgusta 2015 odločil, da se odločba z dne 4. februarja 2015 spremeni v delu, v katerem je generalni direktor za kadrovske zadeve napačno menil, da je OPSP zaključil postopek v zvezi s prošnjo za pomoč. V zvezi s tem je natančneje navedel, da bo prošnja za pomoč v prihodnje pripeljala do dokončne odločbe generalnega direktorja za kadrovske zadeve in da posledično – v nasprotju s tem, kar je trdila tožeča stranka – ni nastopila nobena odločba o zavrnitvi prošnje za pomoč zaradi molka organa, tako da njena pritožba v tej točki ni dopustna.
- 19 Tožeča stranka je 17. novembra 2015 na podlagi člena 270 PDEU v sodnem tajništvu Sodišča za uslužbenca Evropske unije vložila tožbo, ki je bila najprej vpisana pod številko F-142/15, s katero je med drugim predlagala, naj se za nično razglasita odločba OPSP, ki je po njenem mnenju zaradi molka nastopila 11. aprila 2015 in s katero je OPSP zavrnil prošnjo za pomoč, ter odločba z dne 20. avgusta 2015 o zavrnitvi pritožbe z dne 24. aprila 2015.
- 20 Generalni direktor za kadrovske zadeve je z dopisom z dne 8. decembra 2015 tožečo stranko obvestil, da namerava – potem ko je Posvetovalni odbor med drugim zaslišal vodjo Avdiovizualnega oddelka ter štirinajst drugih uradnikov in uslužbencev tega oddelka – ugotoviti, da prošnja za pomoč ni utemeljena. Tožečo stranko je v skladu s členom 41(2)(a) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah pozval, naj predloži pripombe glede njegove namere, da razglasi prošnjo za pomoč za neutemeljeno, in jo povabil, naj to po želji stori v okviru pogovora ali pisno. V zvezi s tem je bil tožeči stranki za to, da generalnemu direktorju za kadrovske zadeve sporoči, kaj želi storiti, postavljen rok 20. december 2015.
- 21 Svetovalec tožeče stranke je z dopisom z dne 17. decembra 2015 obvestil generalnega direktorja za kadrovske zadeve, da bo tožeča stranka svoje pripombe predložila pisno. Vendar je ob sklicevanju v zvezi s tem na sodbo z dne 23. septembra 2015, Cerafogli/ECB (T-114/13 P, EU:T:2015:678), zahteval, naj se tožeči stranki posreduje poročilo, za katero je menil, da je poročilo „o preiskavi“, ki ga je pripravil Posvetovalni odbor, to zahtevo pa je ponovil še v dopisu z dne 5. februarja 2016.
- 22 Generalni direktor za kadrovske zadeve je v dopisu z dne 9. februarja 2016 tožeči stranki določil rok, ki se je iztekel 1. aprila 2016, za predložitev pisnih pripomb glede njegove namere zavrnuti prošnjo za pomoč. Poleg tega ji je sporočil, da mu je Posvetovalni odbor poslal samo mnenje, v katerem je ugotovil neobstoj psihičnega nadlegovanja v primeru tožeče stranke. V zvezi s tem naj bi bilo običajno, da mu Posvetovalni odbor ni poslal poročila, kakršno je omenjeno v členu 14 internih pravil glede nadlegovanja, saj naj bi Posvetovalni odbor pripravil tako poročilo le v primerih, v katerih navedeni odbor ugotovi obstoj psihičnega nadlegovanja.

- 23 Tožeča stranka je 14. marca 2016 v sodnem tajništvu Sodišča za uslužbence vložila tožbo, ki je bila najprej vpisana pod številko F-14/16 in s katero je predlagala razglasitev ničnosti odločbe o nepodaljšanju pogodbe.
- 24 Tožeča stranka je 1. aprila 2016 predložila pisne pripombe glede dopisov generalnega direktorja za kadrovske zadeve z dne 8. decembra 2015 in 9. februarja 2016. V njih je ponovila dejstvo, da ravnanje vodje Avdiovizualnega oddelka do nje pomeni psihično nadlegovanje v smislu člena 12a Kadrovskih predpisov, in med drugim zanikala trditev generalnega direktorja za kadrovske zadeve, v skladu s katero Posvetovalni odbor ni pripravil poročila v smislu člena 14 internih pravil glede nadlegovanja, ampak je samo izdal mnenje. V zvezi s tem je trdila, da je bila z zavrnitvijo generalnega direktorja za kadrovske zadeve, da ji posreduje vse ugotovitve Posvetovalnega odbora, kršena njena pravica do obrambe in s tem odvzet ves polni učinek pripombam, ki jih je predložila.
- 25 Generalni direktor za kadrovske zadeve je kot OPSP z odločbo z dne 3. junija 2016 zavrnil prošnjo za pomoč (v nadaljevanju: izpodbijana odločba). V tej odločbi je med drugim navedel, da je bila tožeča stranka v celoti in podrobno seznanjena z razlogi, iz katerih je nameraval 8. decembra 2015 zavrniti prošnjo za pomoč. Vendar je opozoril, da je obravnava prošnje za pomoč izključno v njegovi pristojnosti in da Posvetovalni odbor v zvezi s tem nima nobene pristojnosti za odločanje. Menil pa je, da tožeča stranka nima subjektivne pravice do tega, da se ji posredujejo poročila o preiskavi, mnenje ali zapisniki o zaslišanju prič s strani Posvetovalnega odbora.
- 26 Kar zadeva postopkovne nepravilnosti, ki jih je navedla tožeča stranka, je generalni direktor za kadrovske zadeve zlasti menil, da tožeča stranka s tem, da je prošnjo za pomoč poslala v vednost tudi predsedniku Posvetovalnega odbora, pri tem odboru ni formalno vložila pritožbe v smislu internih pravil glede nadlegovanja.
- 27 Glede vsebine je generalni direktor za kadrovske zadeve ohranil analizo, ki jo je predstavil v dopisu z dne 8. decembra 2015, in torej odločil, da se za položaj, ki ga je opisala tožeča stranka, ne prizna, da spada v okvir pojma psihičnega nadlegovanja v smislu člena 12a Kadrovskih predpisov.
- 28 V skladu s členom 3 Uredbe (EU, Euratom) 2016/1192 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. julija 2016 o prenosu pristojnosti za odločanje o sporih med Evropsko unijo in njenimi uslužbenci na prvi stopnji na Splošno sodišče (UL 2016, L 200, str. 137) sta bili zadevi F-142/15 in F-14/16 preneseni na Splošno sodišče v stanju, v kakršnem sta bili 31. avgusta 2016. Vpisani sta bili pod številčkama T-570/16 in T-584/16 ter nato dodeljeni prvemu senatu Splošnega sodišča.
- 29 Tožeča stranka je 6. septembra 2016 na podlagi člena 90(2) Kadrovskih predpisov vložila pritožbo zoper izpodbijano odločbo. V utemeljitev te pritožbe se je sklicevala na kršitev pravice do obrambe, člena 41 Listine o temeljnih pravicah, pravice do izjave in načela kontradiktornosti ter na nepravilnosti v postopku Posvetovalnega odbora, očitne napake pri presoji, kršitev členov 12a in 24 Kadrovskih predpisov in kršitev dolžnosti pomoči in dolžnosti skrbnega ravnanja.
- 30 Generalni sekretar je kot OPSP navedeno pritožbo zavrnil z odločbo z dne 4. januarja 2017 (v nadaljevanju: odločba o zavrnitvi pritožbe).
- 31 Kar zadeva očitke tožeče stranke, da OPSP ni posredoval poročila, ki ga je pripravil Posvetovalni odbor, in zapisnikov o zaslišanju prič, je generalni sekretar zlasti menil, da glede na sodno prakso, ki izhaja iz sodb z dne 11. julija 2013, Tzirani/Komisija (F-46/11, EU:F:2013:115), in z dne 23. septembra 2015, Cerafogli/ECB (T-114/13 P, EU:T:2015:678), OPSP ni dolžan te dokumente posredovati tožeči stranki, zlasti ker mora v Parlamentu Posvetovalni odbor delati strogo zaupno in so njegovi dokumenti tajni. Da bi se zagotovila svoboda govora vseh intervenientov, zlasti prič, pa naj ne bi bilo mogoče, da OPSP te dokumente posreduje tožeči stranki.

- 32 Generalni sekretar je poleg tega poudaril, da člani Posvetovalnega odbora v njem ne zasedajo funkcij, ki jih imajo v upravi Parlamenta, ter da ni nobene podrejenosti med temi člani in pričami, ki jih je zaslišal Posvetovalni odbor. Kar zadeva priči, katerih zaslišanje naj bi želela tožeča stranka, je generalni sekretar navedel, da sta ti pričevanje zavrnila. V zvezi z zaslišanjem dveh zdravnikov, ki ga je zahtevala tožeča stranka, je poudaril, da ta nista bila nikoli priči temu, kar se je dogajalo med tožečo stranko in domnevnim nadlegovalcem, ter da zato njuno pričevanje ni upoštevno.
- 33 Nazadnje je generalni sekretar v zvezi z obstojem psihičnega nadlegovanja v smislu člena 12a(3) Kadrovskih predpisov v obravnavani zadevi dopustil, da elementi, ki jih je navedla tožeča stranka, lahko pomenijo namerna in ponavljajoča se dejanja v smislu te določbe. Vendar je menil naslednje:

„[N]e sme se pozabiti, da je domnevni nadlegovalec nadrejen [tožeči stranki]. V naravi njegovih nalog vodje oddelka pa je, da svoje sodelavce opozarja, da morajo upoštevati njegova navodila, prispevati k dobremu sodelovanju med sodelavci, ustrezno deliti informacije, ki so koristne za delo, ali podati pojasnila, kadar niso bili prisotni na sestankih. Torej se, splošno gledano, za dejanja, ki jih navaja [tožeča stranka], ne zdi, da pomenijo neprimerno ravnanje vodje oddelka do podrejenega. Dejanja dajejo bolj misliti, da je ta vodja oddelka menil, da je njegovo vodstvo vprašljivo, kar je ustvarilo napetosti, čeprav je bilo treba posredovati, da bi se izboljšalo delovanje službe. Domnevno obrekovanje [tožeče stranke] pred njenimi sodelavci, ne da bi imela možnost braniti se, se je dogajalo prav na sestankih, katerih namen je bil govoriti o nepravilnostih v službi. Besede, pripisane domnevnemu nadlegovalcu, ki so zagotovo obžalovanja vredne, je zato treba povezati s temi okoliščinami napetosti in slabega delovanja [...].“

### **Postopek in predlogi strank**

- 34 Tožeča stranka je 12. aprila 2017 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo.
- 35 Splošno sodišče je s sodbama z dne 24. aprila 2017, HF/Parlament (T-584/16, EU:T:2017:282), in HF/Parlament (T-570/16, EU:T:2017:283), zavrnilo tožbi, ki ju je tožeča stranka vložila predtem.
- 36 Sodno tajništvo je z dopisom z dne 1. septembra 2017 Parlament v okviru ukrepa procesnega vodstva zaprosilo, naj Splošnemu sodišču predloži poročilo ali eventualno ugotovitve, ki jih je Posvetovalni odbor posredoval OPSP, ne da bi to vplivalo na določbe členov 92(3) in 103 Poslovnika Splošnega sodišča.
- 37 Parlament je v dopisu z dne 12. septembra 2017 pojasnil, da so posvetovanja Posvetovalnega odbora tajna in da mora za imena prič, ki jih je ta odbor zaslišal, veljati načelo zaupnosti. V teh okoliščinah je predlagal, naj se mnenje Posvetovalnega odbora šteje za zaupno v smislu člena 103 Poslovnika.
- 38 Splošno sodišče je s sklepom z dne 21. septembra 2017 Parlamentu na podlagi člena 92(3) Poslovnika odredilo, naj predloži poročilo ali mnenje, ki ga je Posvetovalni odbor v obravnavani zadevi poslal OPSP in ki ga Parlament ni hotel predložiti v odgovor na ukrep procesnega vodstva, ki ga je sprejelo Splošno sodišče, hkrati pa pojasnilo, da ta dokument v tej fazi postopka ne bo posredovan tožeči stranki.
- 39 Sodno tajništvo je v dopisu z dne 22. septembra 2017 Parlament v okviru ukrepa procesnega vodstva zaprosilo tudi, naj Splošnemu sodišču sporoči, ali je Posvetovalni odbor ali drug organ Parlamenta v obravnavani zadevi sestavil zapisnike o zaslišanju prič. Če je bilo tako, je bil Parlament zaprosen, naj jih predloži Splošnemu sodišču, ne da bi to vplivalo na določbe členov 92(3) in 103 Poslovnika Splošnega sodišča.

- 40 Parlament je 25. septembra 2017 predložil ugotovitve Posvetovalnega odbora z dne 12. oktobra 2015, ki so bile pripravljene v obliki mnenja (v nadaljevanju: mnenje Posvetovalnega odbora). V dopisu z istega dne je iz istih razlogov, kot jih je navedel v zvezi s tem mnenjem, predlagal, naj se zapisniki o zaslišanju prič s strani Posvetovalnega odbora štejejo za zaupne v smislu člena 103 Poslovnika.
- 41 Splošno sodišče je s sklepom z dne 2. oktobra 2017 Parlamentu na podlagi člena 92(3) Poslovnika odredilo, naj predloži zapisnike o zaslišanju prič s strani Posvetovalnega odbora, ki jih Parlament ni hotel predložiti v odgovor na ukrep procesnega vodstva, ki ga je sprejelo Splošno sodišče, in hkrati pojasnilo, da ti dokumenti v tej fazi postopka ne bodo posredovani tožeči stranki.
- 42 Po končani dvojni izmenjavi pisanj je bil pisni del postopka končan 10. oktobra 2017.
- 43 Parlament je 12. oktobra 2017 predložil zapisnike o zaslišanju prič s strani Posvetovalnega odbora, ki morajo po njegovem mnenju za tožečo stranko ostati zaupni.
- 44 Splošno sodišče je s sklepom z dne 30. novembra 2017 Parlamentu odredilo, naj predloži nezaupno različico mnenja Posvetovalnega odbora, v kateri bodo izpuščena imena 14 zaslišanih oseb, in nezaupno različico zapisnikov o zaslišanju prič s strani tega posvetovalnega odbora, v katerem bodo izpuščeni samo podatki, na podlagi katerih bi bilo brez razumnega dvoma mogoče ugotoviti istovetnost različnih prič. Splošno sodišče je isti dan v okviru ukrepov procesnega vodstva strankama postavilo vprašanja za pisne odgovore, stranki pa sta nanje odgovorili v predpisanih rokih.
- 45 Tožeča stranka in Parlament sta 12. oziroma 15. decembra 2018 odgovorili na vprašanja, ki jih je Splošno sodišče postavilo v okviru ukrepa procesnega vodstva.
- 46 Potem ko je Parlament predložil nezaupno različico mnenja Posvetovalnega odbora in zapisnike o zaslišanju 14 prič, med drugim vodje Avdiovizualnega oddelka, ter tožeče stranke, so bili ti dokumenti vročeni tožeči stranki, ki je 15. januarja 2018 vložila stališča glede teh dokumentov in glede pisnih odgovorov Parlamenta na vprašanja Splošnega sodišča.
- 47 Stranki sta ustna stališča predstavili na obravnavi 23. februarja 2018. Ker Parlament ni jasno in nedvoumno odgovoril na eno od vprašanj Splošnega sodišča, mu je to dalo možnost, da nanj odgovori pisno. Potem ko je Parlament 7. marca 2018 vložil odgovor in je tožeča stranka 26. marca 2018 vložila stališče glede tega odgovora, je Splošno sodišče končalo pisni del postopka.
- 48 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- razglasi ničnost izpodbijane odločbe in po potrebi odločbe o zavrnitvi pritožbe;
  - Parlamentu naloži plačilo odškodnine, določene *ex æquo et bono* na 90.000 EUR, za povrnitev nepremoženjske škode, ki naj bi jo utrpela zaradi nezakonitosti, ki jih je OPSP storil pri obravnavi prošnje za pomoč;
  - Parlamentu naloži plačilo stroškov.
- 49 Parlament Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- tožbo zavrne kot neutemeljeno;
  - tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

## Pravo

### *Predmet tožbe*

- 50 V skladu z ustaljeno sodno prakso Splošno sodišče na podlagi predlogov za razglasitev ničnosti, ki so formalno vloženi zoper odločbo o zavrnitvi pritožbe, odloča o aktu, zoper katerega je bila vložena pritožba, kadar navedena odločba nima samostojne vsebine (glej v tem smislu sodbi z dne 17. januarja 1989, Vainker/Parlament, 293/87, EU:C:1989:8, točka 8, in z dne 6. aprila 2006, Camós Grau/Komisija, T-309/03, EU:T:2006:110, točka 43).
- 51 Ker je v obravnavani zadevi z odločbo o zavrnitvi pritožbe zgolj potrjena izpodbijana odločba, je treba ugotoviti, da predlogi za razglasitev ničnosti odločbe o zavrnitvi pritožbe nimajo samostojne vsebine in da torej ni treba posebej odločiti o njih, tudi če bo treba pri preučitvi zakonitosti izpodbijane odločbe na eni strani upoštevati obrazložitev, navedeno v odločbi o zavrnitvi pritožbe, saj se šteje, da se ta obrazložitev ujema z obrazložitvijo izpodbijane odločbe (glej v tem smislu sodbo z dne 9. decembra 2009, Komisija/Birkhoff, T-377/08 P, EU:T:2009:485, točki 58 in 59 ter navedena sodna praksa), ter na drugi strani obrazložitev v dopisu z dne 8. decembra 2015, s katero je OPSP tožečo stranko predhodno zaslísal, saj je v izpodbijani odločbi navedeno, da je ta odločba dopolnjena s sklicevanjem na ta dopis, kar zadeva razloge, iz katerih OPSP meni, da tožeča stranka ni bila žrtev psihičnega nadlegovanja.

### *Predlogi za razglasitev ničnosti*

- 52 Tožeča stranka v podporo svojim predlogom za razglasitev ničnosti formalno navaja tri tožbene razloge, ki se nanašajo na:
- prvič, kršitev pravice do obrambe, člena 41 Listine o temeljnih pravicah, pravice do izjave in načela kontradiktornosti;
  - drugič, postopkovne napake, ker naj bi bil postopek Posvetovalnega odbora nezakonit in pristranski;
  - tretjič, očitne napake pri presoji, kršitev dolžnosti pomoči in dolžnosti skrbnega ravnanja ter kršitev členov 12a in 24 Kadrovskih predpisov.

*Prvi tožbeni razlog: kršitev pravice do obrambe, člena 41 Listine o temeljnih pravicah, pravice do izjave in načela kontradiktornosti*

- 53 Tožeča stranka v podporo prvemu tožbenemu razlogu opozarja, da mora na podlagi člena 15 internih pravil glede nadlegovanja Posvetovalni odbor, kadar je zadolžen za preiskavo, kar se je zgodilo v obravnavani zadevi, svoje ugotovitve poslati OPSP.
- 54 Tožeča stranka poudarja, da je generalni direktor za kadrovske zadeve v odločbi z dne 9. februarja 2016 svojo zavrnitev, da bi ji posredoval poročilo Posvetovalnega odbora, za katero je zaprosila, utemeljil s tem, da v obravnavani zadevi ni bilo pripravljeno nobeno poročilo in da mu je navedeni odbor poslal samo mnenje. Preden je tožeča stranka v okviru sodnega postopka dobila mnenje Posvetovalnega odbora, pa je izpodbijala dejstvo, da Posvetovalni odbor v obravnavani zadevi ni pripravil poročila ali da ni pripravil vsebinskih ugotovitev v skladu z internimi pravili glede nadlegovanja. Bilo naj bi namreč neverjetno, da bi dopis z dne 8. decembra 2015, ki obsega samo dve strani, lahko izčrpno odseval vsebino ugotovitev Posvetovalnega odbora, medtem ko naj bi bile navedene ugotovitve plod 15-mesečne preiskave ter zaslišanja vodje Avdiovizualnega oddelka in 13 oseb kot prič. Poleg tega naj na podlagi vsebine navedenega dopisa ne bi mogla niti razumeti vseh razlogov, ki jih je OPSP upošteval v izpodbijani odločbi, niti izpodbijati izjav, ki naj bi jih dale nekatere priče, ali njihovega morebitnega izkrivljanja s strani OPSP.



- 55 Tožeča stranka vsekakor izpodbija stališče generalnega sekretarja, navedeno v odločbi o zavrnitvi pritožbe, v skladu s katerim naj bi imela kot pritožnica manjšo pravico do obrambe. V zvezi s tem meni, da sta načeli kontradiktornosti in pravice do obrambe vsekakor nalagali, da ji OPSP posreduje ne samo ugotovitve Posvetovalnega odbora, temveč tudi zapisnike o zaslišanju prič, to je dokumente, ki jih je nazadnje dobila v sodnem postopku, zlasti ker OPSP niti v izpodbijani odločbi niti v odločbi o zavrnitvi pritožbe svoje zavrnitve posredovanja teh dokumentov ni utemeljil z nujnostjo varovanja zaupne istovetnosti oseb, zoper katere je bila pritožba vložena, in oseb, ki so pričale, v smislu sodne prakse, ki izhaja iz sodbe z dne 11. julija 2013, Tzirani/Komisija (F-46/11, EU:F:2013:115).
- 56 Po mnenju tožeče stranke je sklicevanje na tajnost in zaupnost dokumentov Posvetovalnega odbora, kot sta določeni v internih pravilih glede nadlegovanja, brezpredmetno. Poleg tega naj bi OPSP lahko določil pripravo nezaupne različice poročila ali ugotovitev Posvetovalnega odbora ter zapisnikov o zaslišanjih, kar je Parlament nazadnje storil v odgovor na pripravljani ukrep Splošnega sodišča.
- 57 Ker tožeča stranka takih dokumentov ni imela na voljo za pripravo svojih pripomb z dne 1. aprila 2016, meni, da ni imela na voljo razlogov in vseh preudarkov, ki jih je OPSP upošteval pri sprejetju izpodbijane odločbe. Zato naj bi OPSP v obravnavani zadevi prav tako kršil njeno pravico do izjave, kot je določena v členu 41 Listine o temeljnih pravicah.
- 58 Poleg tega tožeča stranka ugotavlja, da se OPSP v predhodnem postopku ni skliceval na varovanje zaupnosti prič, določeno v členu 41(2)(a) Listine o temeljnih pravicah, da bi utemeljil zavrnitev dostopa do ugotovitev Posvetovalnega odbora in zapisnikov o zaslišanju prič. Zato naj se glede na sodno prakso, ki izhaja iz sodbe z dne 12. decembra 2013, Simpson/Svet (F-142/11, EU:F:2013:201, točka 28), Parlament v predhodnem postopku ne bi mogel sklicevati na ta vidik, da bi upravičil utemeljenost odločitve OPSP, da zavrne dostop do teh dokumentov, ker bi bila taka utemeljitev prepozna in posledično ne bi bila dopustna.
- 59 Parlament predlaga, naj se prvi tožbeni razlog zavrne kot neutemeljen, pri čemer ugotavlja, da sodna praksa, na katero se sklicuje tožeča stranka, OPSP nikakor ne obvezuje, da ji omogoči dostop do dokumentov Posvetovalnega odbora. Poleg tega poudarja, da se je OPSP v obravnavani zadevi odločil zagotoviti zaupnost pričevanj ne samo v razmerju do domnevnega nadlegovalca, temveč tudi v razmerju do pritožnice, da bi pričam zagotovil svobodo govora. V zvezi s tem se sklicuje na točko 41 sodbe z dne 11. julija 2013, Tzirani/Komisija (F-46/11, EU:F:2013:115), v kateri je Sodišče za uslužbenca odločilo, da „je treba v okviru pritožbe zaradi psihičnega nadlegovanja, razen v posebnih okoliščinah, zagotoviti zaupnost zbranih pričevanj, tudi med sodnim postopkom, ker lahko možnost umika te zaupnosti v fazi sodnega postopka ovira vodenje nevtralnih in objektivnih preiskav, v katerih člani osebja, pozvani na zaslihanje kot prič, sodelujejo brez zadržkov“.

– *Uvodne ugotovitve o obravnavi prošnje za pomoč iz Kadrovskih predpisov*

- 60 Uvodoma je treba spomniti, da ko se pri OPSP ali – odvisno od primera – organu institucije, pristojnem za imenovanja (v nadaljevanju: OPI), na podlagi člena 90(1) Kadrovskih predpisov vložijo prošnja za pomoč v smislu člena 24 navedenih predpisov, mora ta organ zaradi dolžnosti pomoči ter če gre za dogodek, ki ni združljiv z redom in dobrim vzdušjem v službi, ukrepati z vso odločnostjo in odgovoriti tako hitro in skrbno, kot zahtevajo okoliščine obravnavanega primera, da ugotovi dejstva in ob poznavanju dejstev sprejme ustrezne ukrepe. Za to zadošča, da uradnik ali uslužbenec, ki od svoje institucije zahteva varstvo, predloži *prima facie* dokaz glede resničnosti napadov, ki naj bi jim bil izpostavljen. Če se predložijo taki dokazi, mora zadevna institucija sprejeti ustrezne ukrepe, zlasti opraviti upravno preiskavo, da bi ugotovila dejstva, ki so razlog za pritožbo, in sicer ob sodelovanju njenega vlagatelja (sodbe z dne 26. januarja 1989, Koutchoumoff/Komisija, 224/87, EU:C:1989:38, točki 15 in 16; z dne 12. julija 2011, Komisija/Q, T-80/09 P, EU:T:2011:347, točka 84, in z dne 24. aprila 2017, HF/Parlament, T-570/16, EU:T:2017:283, točka 46).

- 61 V primeru trditev o nadlegovanju obveznost pomoči vključuje predvsem dolžnost uprave, da resno, hitro in popolnoma zaupno preuči pritožbe v zvezi z nadlegovanjem ter pritožnika obvesti o ukrepih, ki jih sprejme v zvezi z njegovo pritožbo (sodbe z dne 24. aprila 2017, HF/Parlament, T-570/16, EU:T:2017:283, točka 47; z dne 27. novembra 2008, Klug/EMEA, F-35/07, EU:F:2008:150, točka 74, in z dne 6. oktobra 2015, CH/Parlament, F-132/14, EU:F:2015:115, točka 88).
- 62 Kar zadeva ukrepe, ki jih je treba sprejeti v položaju, ki – tako kot obravnavani primer – spada na področje uporabe člena 24 Kadrovskih predpisov, ima uprava pod nadzorom sodišča Evropske unije široko diskrecijsko pravico pri izbiri ukrepov in načinov za izvajanje navedenega člena 24 (sodbe z dne 15. septembra 1998, Haas in drugi/Komisija, T-3/96, EU:T:1998:202, točka 54; z dne 25. oktobra 2007, Lo Giudice/Komisija, T-154/05, EU:T:2007:322, točka 137, in z dne 24. aprila 2017, HF/Parlament, T-570/16, EU:T:2017:283, točka 48).
- 63 Ko se po vložitvi prošnje za pomoč, kakršna je ta v obravnavani zadevi, uprava odloči za upravno preiskavo in njeno izvedbo glede na okoliščine, kot v tej zadevi, zaupa Posvetovalnemu odboru (glej v tem smislu sodbo z dne 6. oktobra 2015, CH/Parlament, F-132/14, EU:F:2015:115, točka 99), je namen upravne preiskave potrditi ali ovreči obstoj psihičnega nadlegovanja v smislu člena 12a Kadrovskih predpisov, tako da OPSP ne sme prejediti izida preiskave in se od njega pričakuje ravno to, da ne zavzame stališča, niti implicitno, do resničnosti zatrjevanega nadlegovanja, dokler ne dobi rezultatov upravne preiskave. Drugače povedano, to, da uprava ne zavzame stališča prezgodaj in v bistvu na podlagi enostranskega opisa dogodkov, zagotovljenega v prošnji za pomoč, je sestavni del uvedbe upravne preiskave, saj mora uprava, nasprotno, pridržati svoje stališče, dokler navedena preiskava ni končana, ta pa mora biti izvedena s primerjavo trditev uradnika ali uslužbenca, ki je vložil prošnjo za pomoč, z različico dejstev, ki jo poda domnevni nadlegovalec, in različico, ki jo podajo osebe, ki so lahko bile priče dejanj, za katera se zatrjuje, da domnevno pomenijo, da je domnevni nadlegovalec kršil člen 12a Kadrovskih predpisov (glej v tem smislu sodbo z dne 24. aprila 2017, HF/Parlament, T-570/16, EU:T:2017:283, točka 59 in navedena sodna praksa).
- 64 V zvezi s tem lahko, prvič, ugotovitev uprave po končani upravni preiskavi – eventualno izvedeni ob pomoči organa, ločenega od OPSP, kot je Posvetovalni odbor – da se je izvajalo psihično nadlegovanje, blagodejno vpliva na ozdravitev nadlegovanega uradnika ali uslužbenca v terapevtskem procesu, ter lahko poleg tega ne le upravičuje disciplinski ukrep v zvezi z nadlegovalcem, temveč jo lahko žrtev tudi uporabi za potrebe morebitnega nacionalnega sodnega postopka, za katerega bo veljala obveznost pomoči, ki jo ima OPSP na podlagi člena 24 Kadrovskih predpisov in ki ne bo prenehala po izteku obdobja zaposlitve zadevnega uslužbenca. Drugič, dokončanje upravne preiskave lahko, nasprotno, omogoči ovržbo trditev domnevne žrtve, kar nato omogoči povrnitev škode, ki jo je taka obtožba, če bi se izkazala za neutemeljeno, lahko povzročila osebi, ki je bila v postopku preiskave obravnavana kot domnevni nadlegovalec (glej v tem smislu sodbo z dne 24. aprila 2017, HF/Parlament, T-570/16, EU:T:2017:283, točka 61 in navedena sodna praksa).
- 65 Glede tega je treba najprej spomniti, da v Kadrovskih predpisih ni določen noben poseben postopek, ki bi ga uprava morala uporabiti, ko obravnava prošnjo za pomoč v smislu člena 24 Kadrovskih predpisov, ki je bila vložena na podlagi člena 90(1) navedenih predpisov in v kateri uradnik ali uslužbenec zatrjuje, da ravnanje drugega uradnika ali uslužbenca do njega pomeni kršitev člena 12a Kadrovskih predpisov.
- 66 Nato je treba spomniti, da se postopek upravne preiskave, izveden po tem, ko je uradnik ali uslužbenec vložil prošnjo za pomoč v smislu člena 24 Kadrovskih predpisov zaradi dejanj tretje osebe, uslužbenca ali uradnika, ki domnevno pomenijo psihično nadlegovanje v smislu člena 12a Kadrovskih predpisov, resda uvede na njegovo prošnjo, vendar se ne sme šteti za postopek preiskave, uveden zoper navedenega uradnika ali uslužbenca (glej v tem smislu sodbo z dne 16. maja 2012, Skareby/Komisija, F-42/10, EU:F:2012:64, točka 46). V skladu z ustaljeno sodno prakso je naloga vlagatelja prošnje za pomoč, ki zatrjuje nadlegovanje, predvsem sodelovanje pri dobri izvedbi upravne preiskave, da se

ugotovijo dejstva (sodbe z dne 26. januarja 1989, Koutchoumoff/Komisija, 224/87, EU:C:1989:38, točki 15 in 16; z dne 25. oktobra 2007, Lo Giudice/Komisija, T-154/05, EU:T:2007:322, točka 136, in z dne 6. oktobra 2015, CH/Parlament, F-132/14, EU:F:2015:115, točka 87).

- 67 Spoštovanje pravice do obrambe, kot je določeno v členu 48 Listine o temeljnih pravicah, naslovljenem „Domneva nedolžnosti in pravica do obrambe“, pa seveda zahteva, da morajo imeti naslovniki odločb, ki precej posegajo v njihove interese, možnost učinkovito izraziti svoja stališča v zvezi z elementi, ki so uporabljeni „zoper“ njih za utemeljitev teh odločb (sodba z dne 14. junija 2016, Marchiani/Parlament, C-566/14 P, EU:C:2016:437, točka 51), in vključuje spoštovanje načela kontradiktornosti, ki presega spoštovanje pravice do izjave, ki je sicer prav tako zagotovljena kot del člena 41 navedene listine, naslovljenega „Pravica do dobrega upravljanja“. Vendar je sklicevanje na to spoštovanje pravice do obrambe v smislu člena 48 Listine o temeljnih pravicah mogoče samo v okviru postopka, ki je uveden zoper osebo ter lahko pripelje do akta, s katerim se posega v njen položaj in v katerem uprava upošteva obremenilne dokaze proti tej osebi (glej v tem smislu sodbo z dne 16. maja 2012, Skareby/Komisija, F-42/10, EU:F:2012:64, točka 46).
- 68 Iz tega sledi, da v okviru postopka, ki ga OPI ali OPSP uporabi za odločitev o prošnji za pomoč, ki temelji na kršitvi člena 12a Kadrovskih predpisov, vlagatelj te prošnje ne more zahtevati spoštovanja pravice do obrambe iz člena 48 Listine o temeljnih pravicah kot take niti v tem okviru v obliki kršitve načela kontradiktornosti.
- 69 Sicer pa velja enako za domnevnega nadlegovalca. Ta je seveda namreč lahko osebno predmet očitkov v prošnji za pomoč, na podlagi katere je bila uvedena upravna preiskava, in se mogoče mora že v tej fazi braniti pred obtožbami, ki se nanašajo nanj, kar utemeljuje, da je lahko v okviru preiskave glede na okoliščine zaslišan večkrat (glej v tem smislu sodbo z dne 17. septembra 2014, CQ/Parlament, F-12/13, EU:F:2014:214, točka 147). Vendar bi šele v poznejši fazi postopka, če se proti njemu uvede disciplinski postopek, v tem primeru s predložitvijo zadeve disciplinskemu odboru, zanj veljala pravica do obrambe v smislu člena 48 Listine o temeljnih pravicah in zlasti načelo kontradiktornosti, pri čemer je treba poudariti, da Kadrovski predpisi določajo samo pravico do izjave o uvedbi disciplinskega postopka in da postopek postane kontradiktoren šele takrat, kadar se zadeva predloži disciplinskemu odboru (glej v tem smislu sodbo z dne 19. marca 1998, Tzoanos/Komisija, T-74/96, EU:T:1998:58, točka 340).
- 70 Glede na navedeno je treba vlagatelju prošnje za pomoč kot domnevni žrtvi priznati procesne pravice, ki so ločene od pravice do obrambe iz člena 48 Listine o temeljnih pravicah in niso tako obsežne kot zadnjenavedene (sodbi z dne 16. maja 2012, Skareby/Komisija, F-42/10, EU:F:2012:64, točka 48, in z dne 16. decembra 2015, De Loecker/ESZD, F-34/15, EU:F:2015:153, točka 43) ter so ne nazadnje del pravice do dobrega upravljanja, kot je določena v členu 41 Listine o temeljnih pravicah.
- 71 Spomniti je namreč treba, da je namen upravne preiskave, ki jo uprava začne v odgovor na prošnjo za pomoč v smislu člena 24 Kadrovskih predpisov, da se z ugotovitvami preiskave pojasnijo sporna dejstva, da uprava lahko glede tega zavzame dokončno stališče, kar ji potem omogoči, da bodisi zaključi postopek v zvezi s prošnjo za pomoč brez nadaljnega ukrepanja bodisi – če se zatrjevana dejstva izkažejo za resnična in spadajo na področje uporabe člena 12a Kadrovskih predpisov – zlasti začne disciplinski postopek, da bi se zoper domnevnega nadlegovalca po potrebi sprejele disciplinske sankcije (glej sodbo z dne 24. aprila 2017, HF/Parlament, T-570/16, EU:T:2017:283, točka 57 in navedena sodna praksa).
- 72 Kadar se torej na eni strani uprava v okviru ukrepov, ki jih sprejme v odgovor na prošnjo za pomoč, odloči začeti disciplinski postopek na podlagi člena 86 Kadrovskih predpisov, ker oseba, ki je predmet očitkov v tej prošnji, ne upošteva prepovedi iz člena 12a Kadrovskih predpisov, se tako uvede postopek proti temu uradniku ali uslužbencu, ki je domnevni nadlegovalec, tako da ima ta tedaj na voljo vsa

procesna jamstva, s katerimi se izvajata pravica do obrambe v smislu člena 48 Listine o temeljnih pravicah in zlasti načelo kontradiktornosti. Ta jamstva so določena v Prilogi IX h Kadrovskim predpisom.

- 73 Na drugi strani, ko uprava v odgovor na prošnjo za pomoč odloči, da elementi, podani v podporo prošnji za pomoč, niso utemeljeni in da zato navedeno ravnanje ne pomeni psihičnega nadlegovanja v smislu člena 12a Kadrovskih predpisov, taka odločitev posega v položaj vlagatelja prošnje za pomoč (glej v tem smislu sodbi z dne 12. septembra 2007, Combescot/Komisija, T-249/04, EU:T:2007:261, točka 32, in z dne 11. maja 2010, Nanopoulos/Komisija, F-30/08, EU:F:2010:43, točka 93) in ga prizadene v smislu člena 41(2)(a) Listine o temeljnih pravicah.
- 74 Da bi se spoštovala pravica do dobrega upravljanja, mora biti torej vlagatelj prošnje za pomoč v skladu s členom 41(2)(a) Listine o temeljnih pravicah nujno učinkovito zaslišan, preden OPI ali OPSP sprejmeta to odločitev o zavrnitvi prošnje za pomoč. To pomeni, da mora biti zadevna oseba predhodno zaslišana o razlogih, na katere se namerava OPI ali OPSP sklicevati v utemeljitev zavrnitve te prošnje.
- 75 V obravnavani zadevi ni sporno, da je OPSP zaslišal tožečo stranko, v tem primeru na podlagi dopisa generalnega direktorja za kadrovske zadeve z dne 8. decembra 2015, v katerem je ta natančno navedel razloge, iz katerih kot OPSP ne namerava priznati, da dejanja, na katera se je sklicevala tožeča stranka, pomenijo psihično nadlegovanje v smislu člena 12a Kadrovskih predpisov. Vendar tožeča stranka meni, da v okviru pisnih pripomb, ki jih je predložila 1. aprila 2016, ni bila učinkovito zaslišana, ker za to ni imela na voljo niti mnenja Posvetovalnega odbora niti zapisnikov o zaslišanju prič.
- 76 Zato je treba ugotoviti, ali je v obravnavani zadevi pravica tožeče stranke do izjave zahtevala, da ima na voljo tudi mnenje Posvetovalnega odbora in zapisnike o zaslišanju prič, ki jih je opravil ta odbor, da bi pripravila svoje pripombe o razlogih, na katere se je OPSP skliceval v dopisu z dne 8. decembra 2015, da je zavrnil prošnjo za pomoč.

*– Obveznost OPSP, da tožeči stranki posreduje mnenje Posvetovalnega odbora pred sprejetjem izpodbijane odločbe*

- 77 V zadevi, katere predmet so bili predpisi, ki se uporabljajo za Evropsko centralno banko (ECB), in ne Kadrovski predpisi, je Splošno sodišče odločilo, da ko se je uprava odločila začeti upravno preiskavo in se je ta končala s pripravo poročila, je morala biti uslužbencu te institucije, ki je glede na terminologijo iz predpisov te institucije vložil „pritožbo“ zaradi dejanj, domnevno zajetih s pojmom psihično nadlegovanje, kot je ta pojem opredeljen v pravilih za zaposlene v ECB, tako kot osebi, proti kateri je bila vložena pritožba, dana možnost, da predstavi svoje pripombe glede osnutka poročila o preiskavi, kot je določen v navedenih pravilih, preden je uprava ECB odločila o pritožbi, ali vsaj glede elementov, ki jih je ta uprava upoštevala za sprejetje svoje odločitve (glej v tem smislu sodbo z dne 23. septembra 2015, Cerafogli/ECB, T-114/13 P, EU:T:2015:678, točka 41).
- 78 Na področju Kadrovskih predpisov OPI ali – odvisno od primera – OPSP ne obravnava pritožbe, temveč prošnjo za pomoč, vloženo na podlagi člena 24 in člena 90(1) Kadrovskih predpisov. V zvezi s tem v nasprotju s tem, kar velja za ureditev, ki se uporablja za ECB, Kadrovski predpisi ne določajo niti posebnega postopka, po katerem bi moral OPI ali OPSP obravnavati prošnjo za pomoč v smislu člena 24 Kadrovskih predpisov, ki vsebuje očitke o kršitvi člena 12a Kadrovskih predpisov, niti določbe, ki bi nalagala obveznost posredovanja mnenja Posvetovalnega odbora ali celo zapisnikov o zaslišanju prič, ki jih je ta odbor zaslišal, vlagatelju prošnje za pomoč ali osebi, ki je predmet očitkov iz te prošnje, kot domnevnemu nadlegovalcu.

- 79 Ob tem je bilo razsojeno, da se ob upoštevanju zaščite interesov oseb, zoper katere je bila pritožba vložena, in tistih, ki so pričale v okviru preiskave, tudi z nobeno določbo Kadrovskih predpisov ne prepoveduje posredovanja končnega poročila o preiskavi tretji osebi, ki bi imela pravni interes za seznanitev z njim, kot ga ima oseba, ki vloži prošnjo za pomoč na podlagi člena 24 Kadrovskih predpisov in zatrjuje, da je kršen člen 12a teh predpisov. V teh okoliščinah je bilo torej poudarjeno, da so nekatere institucije v okviru svoje avtonomije pri izvajanju teh določb Kadrovskih predpisov včasih uporabile to rešitev, tako da so končno poročilo o preiskavi vlagatelju prošnje za pomoč posredovale bodisi pred vložitvijo tožbe s priložitvijo tega poročila končni odločbi o prošnji za pomoč, bodisi na podlagi ukrepa procesnega vodstva, ki ga je sprejelo sodišče Unije, ki je moralo odločiti na prvi stopnji (glej v tem smislu sodbo z dne 11. julija 2013, Tzirani/Komisija, F-46/11, EU:F:2013:115, točka 133).
- 80 Splošno sodišče vseeno meni, da če se OPSP tako kot v tej zadevi odloči, da se bo ravnal po mnenju Posvetovalnega odbora, ki mu je zaupal izvedbo upravne preiskave, in v odločbi o prošnji za pomoč upošteva mnenje, ki ga bo izdal ta posvetovalni odbor, mora biti vlagatelj prošnje za pomoč na podlagi pravice do izjave načeloma seznanjen z navedenim mnenjem, ki je posvetovalno in je lahko pripravljeno v nezaupni obliki, s katero se spoštuje anonimnost prič, in to tudi če v internih pravilih glede nadlegovanja posredovanje tega mnenja ni določeno.
- 81 Torej je OPSP kršil pravico do izjave, kot je določena v členu 41 Listine o temeljnih pravicah, ker je v odločbi z dne 9. februarja 2016, izpodbijani odločbi in odločbi o zavrnitvi pritožbe zavrnil posredovanje mnenja Posvetovalnega odbora tožeči stranki in jo je tako v obravnavani zadevi zaslišal samo na podlagi dopisa z dne 8. decembra 2015, v katerem so bili navedeni razlogi, iz katerih je generalni direktor za kadrovske zadeve nameraval zavrniti prošnjo za pomoč.
- *Obveznost OPSP, da tožeči stranki posreduje zapisnike o zaslišanju prič pred sprejetjem izpodbijane odločbe*
- 82 Kar zadeva zapisnike o zaslišanju prič s strani Posvetovalnega odbora, je OPSP zavrnil njihovo posredovanje tožeči stranki, zato da bi zagotovil zaupnost dokumentov Posvetovalnega odbora, ki je potrebna za zagotovitev svobode govora prič, na katero so bile opozorjene pred vsakim pogovorom s Posvetovalnim odborom. V nasprotju s tem, kar trdi tožeča stranka, je bil ta razlog, ki se nanaša na varovanje zaupnosti prič, naveden v odločbi o zavrnitvi pritožbe, Parlament pa ga lahko ob upoštevanju razvoja predhodnega postopka ponovno navede in pojasni v sodnem postopku.
- 83 V zvezi s tem Splošno sodišče meni, da lahko uprava, da bi zagotovila učinkovito izvajanje prepovedi vsakršne oblike psihičnega ali spolnega nadlegovanja na delovnem metu, načeloma določi možnost, da se pričam, ki privolijo, da bodo pripovedovale o spornih dejstvih v zatrjevanem primeru nadlegovanja, zagotovi, da bodo njihova pričevanja ostala zaupna tako v razmerju do domnevnega nadlegovalca kot v razmerju do domnevne žrtve vsaj v okviru postopka obravnave prošnje za pomoč v smislu člena 24 Kadrovskih predpisov.
- 84 Namreč, ker je na eni strani v okviru obravnave prošnje za pomoč eden od ciljev, naloženih upravi, da v službi znova vzpostavi dobro vzdušje, bi lahko to, da se domnevni nadlegovalec in domnevna žrtev seznanita z vsebino pričevanj, ogrozilo ta cilj, ker bi znova razvnelo medosebno sovraštvo v službi ter osebe, ki bi lahko podale pomembno pričevanje, v prihodnosti odvrčalo od tega.
- 85 Na drugi strani pa, ko institucija prejme informacije, podane prostovoljno, vendar skupaj z zahtevo po zaupnosti, da se zavaruje anonimnost informatorja, mora institucija, ki se strinja s tem, da bo prejela te informacije, tak pogoj spoštovati (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 7. novembra 1985, Adams/Komisija, 145/83, EU:C:1985:448, točka 34). Enako lahko velja, ko uradniki ali uslužbenci privolijo v pričanje, da bi se upravi omogočilo, da razjasni dejstva, ki so predmet prošnje za pomoč,

vendar v zameno zahtevajo, da se zagotovi njihova anonimnost v razmerju do domnevnega nadlegovalca in/ali domnevne žrtve, pri čemer je treba poudariti, da tudi če je njihova udeležba z vidika Kadrovske predpisa zaželena, niso nujno dolžni s svojim pričevanjem sodelovati v preiskavi.

- 86 Skratka, ko se uprava odloči začeti disciplinski postopek proti domnevnemu nadlegovalcu, je njegova pravica do obrambe izrecno urejena v Prilogi IX h Kadrovskemu predpisu, OPI ali OPSP pa mora zadevni osebi posredovati vse dokumente, ki bi jih ta želela predložiti v presojo disciplinskemu odboru, ki mora glede na okoliščine priče znova zaslišati o očitanih dejstvih.
- 87 Glede na navedeno je treba ugotoviti, da je OPSP, ne da bi kršil pravico do izjave, kot je določena v členu 41 Listine o temeljnih pravicah, v obravnavani zadevi tožeči stranki zavrnil posredovanje zapisnikov o zaslišanju prič v predhodnem postopku.

– *Posledice kršitve pravice do izjave zaradi neposredovanja mnenja Posvetovalnega odbora v predhodnem postopku*

- 88 Kar zadeva posledice tega, da tožeči stranki mnenje Posvetovalnega odbora ni bilo dano na voljo v predhodnem postopku, je treba spomniti, da mora v skladu s sodno prakso tudi ob obstoju kršitve pravice do izjave, da bi bilo mogoče sprejeti tožbeni razlog, poleg tega obstajati možnost, da bi se postopek končal drugače, če ne bi bilo te kršitve (glej v tem smislu sklep z dne 14. aprila 2016, Dalli/Komisija, C-394/15 P, neobjavljen, EU:C:2016:262, točka 41; ter sodbi z dne 6. februarja 2007, Wunenburger/Komisija, T-246/04 in T-71/05, EU:T:2007:34, točka 149, in z dne 24. aprila 2017, HF/Parlament, T-584/16, EU:T:2017:282, točka 157).
- 89 V obravnavani zadevi je tožeča stranka v stališču z dne 15. januarja 2018 trdila, da je mnenje Posvetovalnega odbora jedrnato in da bi bilo treba torej priznati, da je mnenje – če mora dejansko izražati delo odbora – nezadostno glede na pritožbo, ki jo je vložila. Vendar ob upoštevanju široke diskrecijske pravice, ki jo ima Posvetovalni odbor pri organizaciji svojega dela, Splošno sodišče ne meni, da je jedrnatost mnenja ta odbor ovirala pri izpolnjevanju njegovega posvetovalnega cilja. Poleg tega je OPSP, da bi odločil o prošnji za pomoč, v kateri so bila podrobno navedena očitana dejstva, imel na voljo ne le to posvetovalno mnenje, čeprav je bilo jedrnato, ampak tudi zapisnike o zaslišanju prič, v katerih je bil podan celovit in podroben pogled na resničnost teh dejstev ter na to, kako so jih dojemali različni člani osebja zadevnega oddelka.
- 90 Potem ko je bila tožeča stranka na obravnavi znova vprašana o tem, ni mogla pojasniti, kateri drug argument, ki ga ni navedla v predhodnem postopku, bi lahko dejansko podala, če bi imela na voljo mnenje Posvetovalnega odbora, in bi lahko vplival na izpodbijano odločbo, katere obrazložitev ji je bila izrecno predstavljena v dopisu z dne 8. decembra 2015. Argumenti, ki jih je navedla, vključno na obravnavi, namreč dokazujejo strukturo – ki jo opredeljuje kot klansko – Avdiovizualnega oddelka in neutemeljenost kritik vodje oddelka glede kakovosti njenega dela, zlasti glede njenega domnevnega zadrževanja informacij in pomanjkanja skupinskega duha. Ti argumenti se tako nanašajo na vsebino pričevanj, podanih v zapisnikih o zaslišanju prič, in ne na mnenje Posvetovalnega odbora, s katerim se je seznanila v sodnem postopku. Prav ta zadnji dokument bi OPSP moral zagotoviti tožeči stranki, da bi jo učinkovito zaslišal pred zavrnitvijo prošnje za pomoč.
- 91 V teh okoliščinah je treba zavrniti prvi tožbeni razlog.

*Drugi tožbeni razlog: postopkovne napake, ker naj bi bil postopek Posvetovalnega odbora nezakonit in pristranski*

- 92 Tožeča stranka v podporo drugemu tožbenemu razlogu v bistvu trdi, da je bilo 13 od 14 prič, ki jih je zaslišal Posvetovalni odbor, uradnikov ali uslužbencev, podrejenih domnevnemu nadlegovalcu, zato ti niso mogli podati objektivnega pričevanja. To naj bi še poslabšalo dejstvo, da je bil predsednik

Posvetovalnega odbora nihče drug kot vodja Oddelka za človeške vire, tako da naj njegova prisotnost v Posvetovalnem odboru zaslišanih prič ne bi mogla pomiriti glede tega, da vsebina njihovih pričevanj ne bo imela posledic za njihove kariere.

- 93 Tožeča stranka OPSP očita tudi, da Posvetovalni odbor ni zaslišal enega od uradnih zdravnikov institucije in psihologa Parlamenta, čeprav je zahtevala njuno zaslišanje. Po njenem mnenju bi ti osebi lahko podali „bolj nevtralno pričevanje“, ker nista podrejeni domnevnemu nadlegovalcu. Zlasti bi lahko potrdili, prvič, da se je tožeča stranka že v instituciji pritoževala, da je žrtev psihičnega nadlegovanja, še preden se je pogovorila z osebnim zdravnikom, in drugič, da je kazala simptome, značilne za izpostavljenost psihičnemu nadlegovanju. Iz tega sklepa, da je Posvetovalni odbor v obravnavani zadevi svojo preiskavo izvedel pristransko.
- 94 Nazadnje, tožeča stranka meni, da OPSP ni predložil dokaza, da je Posvetovalni odbor dejansko kontaktiral priči, ki ju je navedla tožeča stranka in ki sta po navedbah OPSP domnevno zavrnila pričevanje pred tem odborom. Vsekakor izpodbija trditve, pripisane eni od teh dveh prič, osebi Z, v skladu s katerimi ta ni imela vsakodnevnih stikov s tožečo stranko. Oseba Z naj bi namreč delala v sosednji pisarni in bila pogosto v stikih z njo, kot dokazuje elektronsko dopisovanje, ki ga je tožeča stranka priložila repliki.
- 95 Parlament predlaga, naj se drugi tožbeni razlog zavrne kot neutemeljen.
- 96 V zvezi s tem poudarja, da člani Posvetovalnega odbora ne zasedajo v svoji funkciji uradnika ali uslužbenca Parlamenta, temveč so tam v zasebni vlogi. Poleg tega naj v nasprotju s tem, kar namiguje tožeča stranka, predsednik Posvetovalnega odbora nikakor ne bi bil odgovoren za vse svoje kadrovske osebe in naj ne bi imel hierarhične vezi z osebami, ki so pričale v obravnavani zadevi. Parlament izpodbija tudi trditev tožeče stranke, v skladu s katero je to, da je 13 od 14 prič podrejenih domnevnemu nadlegovalcu, povzročilo, da niso mogle svobodno pričati. Po mnenju Parlamenta so bile namreč te osebe na eni strani v najboljšem položaju, da podajo koristno pričevanje o spornih dejstvih. Na drugi strani naj bi bilo prav zaradi zagotovitve svobode govora prič določeno, da niti domnevni nadlegovalec niti zatrjevana žrtev nimata dostopa do vsebine njihovih pričevanj. Nazadnje, kar zadeva priči, ki ju je navedla tožeča stranka, je Parlament predložil elektronski dopis, ki ga je eden od njegovih uradnikov, član sekretariata Posvetovalnega odbora, 4. septembra 2015 poslal predsedniku Posvetovalnega odbora ter v katerem je ta uradnik navedel stike, ki jih je imel z osebama, ki ju je kot priči povabila tožeča stranka, in razloge, ki sta jih ti osebi navedli, ko sta zavrnila zaslišanje.
- 97 Kar zadeva dejstvo, da Posvetovalni odbor ni zaslišal vseh oseb, katerih zaslišanje je želela tožeča stranka, Splošno sodišče opozarja, da ima organ, odgovoren za upravno preiskavo, ki mora spise, ki so mu predloženi, preiskati sorazmerno, široko diskrecijsko pravico, kar zadeva izvajanje preiskave ter zlasti oceno kakovosti in koristnosti sodelovanja prič (sodba z dne 11. julija 2013, Tzirani/Komisija, F-46/11, EU:F:2013:115, točka 124 in navedena sodna praksa).
- 98 V obravnavani zadevi je v nasprotju s tem, kar trdi tožeča stranka, iz elektronskega dopisa, ki ga je predložil Parlament, na eni strani razvidno, da je eden od dveh članov sekretariata Posvetovalnega odbora kontaktiral osebi, za kateri je želela, da ju zasliši navedeni odbor, vendar sta ti osebi iz različnih razlogov zavrnila pričevanje.
- 99 V zvezi s tem je treba poudariti, da tudi če je zaželeno, da uradniki in uslužbenci institucije ne glede na to, ali so zaposleni ali upokojeni, pomagajo pri upravni preiskavi, z vidika Kadrovskih predpisov niso dolžni pričati pred organom, kot je Posvetovalni odbor.
- 100 Posledično, ker so zaprosene osebe, vključno z Z, lahko zavrnilo pričanje, ne da bi morale za to navesti veljaven razlog, tožeča stranka zaman poskuša zanikati navedbe enega od dveh članov sekretariata Posvetovalnega odbora, v skladu s katerimi je Z, ki je bila takrat upokojena, izjavila, da ni bila neposredno udeležena pri dejanjih, ki so predmet preiskave, da je imela le malo stikov s tožečo

stranko, da se ni udeležila sestankov Avdiovizualnega oddelka, obravnavanih v tej zadevi, in da je zgolj posredno prek enega od sodelavcev izvedela za spor med tožečo stranko in vodjo Avdiovizualnega oddelka.

- 101 Na drugi strani Posvetovalnemu odboru nikakor ni treba povabiti vseh prič, ki jih pritožnik predlaga v okviru preiskave (glej v tem smislu sodbo z dne 13. decembra 2012, Donati/EBC, F-63/09, EU:F:2012:193, točka 187).
- 102 Glede domnevnega pomanjkanja nepristranskosti Posvetovalnega odbora je treba spomniti, da v skladu z odločbo generalnega sekretarja D(2014) 3983 z dne 4. februarja 2014 Posvetovalnemu odboru predseduje R. N. ter da ga sestavljajo dva člana iz uprave z nadomestnim članom, dva člana iz odbora uslužbencev Parlamenta z nadomestnim članom in uradni zdravnik institucije z nadomestnim uradnim zdravnikom.
- 103 Tudi če ni določena popolnoma enakovredna zastopanost članov, ki jih imenuje uprava, in članov, ki jih imenujejo predstavniki zaposlenih, ker je R. N., ki je poleg tega vodja Oddelka za človeške vire Direktorata za vire GD za kadrovske zadeve, del uprave, Splošno sodišče meni, da so, prvič, prisotnost uradnega zdravnika institucije v Posvetovalnem odboru, drugič, okoliščina, da je v členu 7 internih pravil glede nadlegovanja določeno, da Posvetovalni odbor „deluje popolnoma avtonomno, neodvisno in zaupno“, in tretjič, kolegijska narava posvetovanj zadostna jamstva za nepristranskost in objektivnost mnenja, ki ga mora za OPSP pripraviti in sprejeti Posvetovalni odbor (glej v tem smislu in po analogiji sodbi z dne 30. maja 2002, Onidi/Komisija, T-197/00, EU:T:2002:135, točka 132, in z dne 17. marca 2015, AX/ECB, F-73/13, EU:F:2015:9, točka 150).
- 104 V zvezi s tem okoliščina, da je predsednik Posvetovalnega odbora poleg tega vodja Oddelka za človeške vire Direktorata za vire GD za kadrovske zadeve, v nasprotju s špekulativno trditvijo tožeče stranke še ne pomeni, da odločilno vpliva ali lahko odločilno vpliva na zaposlene in s tem tudi na posvetovanja Posvetovalnega odbora (glej v tem smislu sodbo z dne 17. marca 2015, AX/ECB, F-73/13, EU:F:2015:9, točka 151) in tudi na vsebino pričevanj 13 od 14 prič. Nikakor ni dokazano, da bi predsednik Posvetovalnega odbora, čeprav je vodja Oddelka za človeške vire Direktorata za vire GD za kadrovske zadeve, nujno deloval v škodo tožeče stranke (glej po analogiji sodbo z dne 17. marca 2015, AX/ECB, F-73/13, EU:F:2015:9, točka 152). Poleg tega je treba dodati, da v nasprotju s tem, kar, kot se zdi, namiguje tožeča stranka, v internih pravilih glede nadlegovanja ni določeno, da mora biti nujno prisoten pri izvedbi vseh zaslišanj prič v danem primeru.
- 105 Poleg tega, kar zadeva trditev tožeče stranke, s katero izpodbija resničnost pričevanj zaslišanih prič, ker so vse podrejene vodji Avdiovizualnega oddelka, Splošno sodišče na eni strani ugotavlja, da tožeča stranka ni dokazala, da bi se navedene priče lahko utemeljeno bale povračilnih ukrepov ali da so bile deležne pritiskov (glej v tem smislu sodbo z dne 13. decembra 2012, Donati/ECB, F-63/09, EU:F:2012:193, točka 183). Na drugi strani, če bi se ta trditev upoštevala, bi to pomenilo, da bi bilo vsakič, ko bi bili proti članu vodstvenega osebja institucije podani očitki v prošnji za pomoč, upravi onemogočeno, da bi se oprla na pričevanja članov upravnega oddelka, ki ga vodi ta član vodstvenega osebja. To bi upravi onemogočalo, da ugotovi dejstva, ki so vzrok prošnje za pomoč, ker so pogosto prav ti člani zadevnega upravnega oddelka najbolj neposredne priče dogodkov, ki se zatrjujejo v prošnji za pomoč.
- 106 V zvezi z zaslišanjem dveh uradnih zdravnikov, ki ga je zahtevala tožeča stranka, čeprav sta jo ta res pregledala v okviru dežurstva v zdravniški službi Parlamenta, je treba spomniti, da mnenja medicinskih izvedencev sama po sebi ne morejo dokazovati pravnega obstoja nadlegovanja ali nepravilnega ravnanja institucije glede na njeno dolžnost pomoči (sodbe z dne 6. februarja 2015, BQ/Računsko sodišče, T-7/14 P, EU:T:2015:79, točka 49; z dne 17. septembra 2014, CQ/Parlament, F-12/13, EU:F:2014:214, točka 127, in z dne 6. oktobra 2015, CH/Parlament, F-132/14, EU:F:2015:115, točka 92). Natančneje, čeprav bi zdravniška potrdila, ki jih je predložila tožeča stranka, in morebitno pričevanje obeh zadevnih uradnih zdravnikov lahko izpostavila obstoj psihičnih težav pri tožeči



stranki, iz njih vseeno ni mogoče ugotoviti, da so navedene težave posledica psihičnega nadlegovanja, ker so se avtorji potrdil za ugotovitev obstoja takega nadlegovanja nujno oprli izključno na opis, ki jim ga je lahko tožeča stranka dala v zvezi s svojimi delovnimi razmerami v Parlamentu (glej v tem smislu sodbi z dne 2. decembra 2008, K/Parlament, F-15/07, EU:F:2008:158, točka 41, in z dne 17. septembra 2014, CQ/Parlament, F-12/13, EU:F:2014:214, točka 127).

- 107 Nazadnje, v zvezi s kritiko tožeče stranke glede jedrnatosti oziroma vsekakor glede neizčrpnosti povzetka zaslišanj, kot je naveden v zapisnikih o zaslišanju, Splošno sodišče meni, da tožeča stranka, kar zadeva njeno pričevanje, ni dokazala, kateri njen odgovor oziroma kateri od njenih odgovorov na vprašanja Posvetovalnega odbora ni bil naveden oziroma je bil nezadostno naveden v zapisniku, ki se nanaša nanjo. Enako velja za zaslišanja drugih prič, v zvezi s katerimi Splošno sodišče meni, da so zapisniki, ki jih je predložil Parlament, zadostni glede na informativni cilj, ki so ga v obravnavani zadevi imeli pri pripravi mnenja Posvetovalnega odbora.
- 108 Iz vsega zgoraj navedenega izhaja, da je treba drugi tožbeni razlog zavrnil kot neutemeljen.

*Tretji tožbeni razlog: „očitne napake pri presoji“, kršitev dolžnosti pomoči in dolžnosti skrbnega ravnanja ter kršitev členov 12a in 24 Kadrovskih predpisov*

- 109 Tožeča stranka v podporo tretjemu tožbenemu razlogu trdi, da je OPSP v izpodbijani odločbi, kot je bila potrjena z odločbo o zavrnitvi pritožbe, storil „očitno napako pri presoji“, ko dogodkov, ki jih je opisala v prošnji za pomoč, ni hotel opredeliti kot psihično nadlegovanje. Zavrnitev te prošnje naj bi pomenila kršitev člena 12a Kadrovskih predpisov in bila torej v nasprotju s členom 24 Kadrovskih predpisov, ki OPSP nalaga dolžnost pomoči. S tem naj OPSP prav tako ne bi izpolnil svoje dolžnosti skrbnega ravnanja.
- 110 Tožeča stranka se sklicuje na seznam ravnanj, ki jih je mogoče opredeliti kot psihično nadlegovanje, ki ga je OPSP sestavil v internem obvestilu z dne 11. maja 2016, in meni, da je bila v nasprotju s tem, kar je OPSP upošteval v izpodbijani odločbi, ob omenjanju organizacijskih težav v oddelku, od vodje oddelka deležna nenehnih kritik, nespoštovanja, premajhnega upoštevanja mnenj, ki jih je lahko izrazila, pretiranega nadzora nad njenim delom, žaljivk ali nesramnih pripomb, ignoriranja, nenehne sovražnosti in ravnanj, s katerimi jo je želel ponižati ali osmešiti zaradi njenega dela. V zvezi s tem meni, da v nasprotju s tem, kar Parlament namiguje v odgovoru na tožbo, opredelitev dejanj kot psihičnega nadlegovanja v smislu člena 12a Kadrovskih predpisov ne zahteva, da je njihov namen namerno poslabšati delovne razmere žrtve.
- 111 Ravnanja, ki jih tožeča stranka graja, so navedena v opisu spornih dejstev, ki ga je podala v prošnji za pomoč. V zvezi s tem meni, da v nasprotju s tem, kar trdi OPSP in zdaj Parlament, nasilnega, ironičnega in sarkastičnega vedenja vodje Avdiovizualnega oddelka do nje nikakor ni mogoče upravičiti s težavami pri delovanju oddelka, ki naj bi jih navedeni vodja oddelka odpravil, ter da mu vsekakor kot vodji oddelka, zato da bi odpravil te težave, ni bilo dovoljeno tako ravnanje, ki pomeni kršitev člena 12a Kadrovskih predpisov.
- 112 Parlament predlaga, naj se tretji tožbeni razlog zavrne kot neutemeljen. Opozarja, da so kritike, ki jih tožeča stranka navaja v zvezi z vodjo Avdiovizualnega oddelka, neposredno povezane s potrebo po izboljšanju delovanja oddelka in da je tožeča stranka sama priznala, da so bile te kritike izražene na sestankih, ki so se nanašali na nepravilnosti v službi zaradi povečanja delovne obremenitve in reorganizacije operativnih služb. Čeprav priznava, da so bile nekatere izjave tega vodje oddelka včasih pretirane ali obžalovanja vredne, kakršne so tiste, ki jih je tožeča stranka citirala v tožbi, Parlament vseeno trdi, da ne temeljijo na obtožbah, ki so neprimerne in nimajo nobene zveze z objektivnimi dejstvi, ki se lahko pripišejo tožeči stranki, ter da jih je treba povezati z napetimi razmerami v tistem obdobju zaradi nepravilnosti v oddelku in povečanja delovne obremenitve.

- 113 Parlament glede tega, da je vodja Avdiovizualnega oddelka omenil prenehanje pogodbe tožeče stranke, meni, da ta ni predložila dokazov, da so bile te besede izrečene z drugim namenom, kot je presoja interesa službe, ker je presoja dela tožeče stranke v pristojnosti njenega vodje oddelka.
- 114 Po mnenju Parlamenta, tudi če je obžalovanja vredno, da je vodja Avdiovizualnega oddelka omenil, da je tožeča stranka vložila prošnjo za pomoč, to samo po sebi ne pomeni psihičnega nadlegovanja.
- 115 Parlament nazadnje glede svoje dolžnosti skrbnega ravnanja trdi, da je upošteval zdravstveno stanje tožeče stranke, ko jo je prerazporedil v drugo službo.

– Pojem „psihično nadlegovanje“ iz Kadrovskih predpisov

- 116 Uvodoma je treba spomniti, da je Splošno sodišče pred začetkom veljavnosti Kadrovskih predpisov, ki izhajajo iz Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 723/2004 z dne 22. marca 2004 o spremembi Kadrovskih predpisov za uradnike Evropskih skupnosti in pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev Evropskih skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 2, str. 130), pojem „psihično nadlegovanje“ s sodno prakso opredelilo tako, da ne glede na subjektivno dožemanje, ki ga je lahko o tem imela domnevna žrtev, ustreza nizu elementov, na podlagi katerih je mogoče dokazati, da je bila ta oseba žrtev ravnanja, katerega objektivni namen je bil diskreditirati njo ali namerno poslabšati njene delovne razmere (glej v tem smislu sodbi z dne 23. februarja 2001, De Nicola/EIB, T-7/98, T-208/98 in T-109/99, EU:T:2001:69, točka 286, in z dne 8. julija 2004, Schochaert/Svet, T-136/03, EU:T:2004:229, točka 41). Tako mora biti za ugotovitev obstoja psihičnega nadlegovanja zadevno ravnanje objektivno namerno (sodbi z dne 4. maja 2005, Schmit/Komisija, T-144/03, EU:T:2005:158, točka 65, in z dne 25. oktobra 2007, Lo Giudice/Komisija, T-154/05, EU:T:2007:322, točka 83).
- 117 Od 1. maja 2004, ko je začel veljati člen 12a(1) in (3) Kadrovskih predpisov, ki določa, da se „[u]radniki [...] vzdržijo vseh oblik psihičnega ali spolnega nadlegovanja“, psihično nadlegovanje pomeni „vsako neprimerno ravnanje, ki traja, se ponavlja ali je sistematično in vključuje fizično vedenje, govorjen ali pisan jezik, geste ali druga dejanja, ki so namerna in lahko razvrednotijo osebnost, dostojanstvo ali fizično ali psihološko integriteto katere koli osebe“.
- 118 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da zakonodajalec Unije v členu 12a(3) Kadrovskih predpisov ni upošteval zahteve iz prejšnje sodne prakse, ki je omenjena zgoraj v točki 116 in v skladu s katero je moral biti objektivni namen ravnanja „diskreditirati [...] ali namerno poslabšati [...] delovne razmere“ osebe, ki je bila predmet takega ravnanja.
- 119 V teh okoliščinah je treba priznati, da je pojem psihičnega nadlegovanja v smislu člena 12a(3) Kadrovskih predpisov opredeljen kot „neprimerno ravnanje“, ki se, prvič, kaže s fizičnim vedenjem, govorjenim ali pisanim jezikom, gestami ali drugimi dejanji, „ki trajajo, se ponavljajo ali so sistematični“, kar pomeni, da je treba psihično nadlegovanje razumeti kot postopek, ki nujno traja in predpostavlja ponavljajoče se ali trajajoče ravnanje, in ki je namerno, in ne „naključno“. Drugič, da so zajeti s tem pojmom, mora biti posledica tega fizičnega vedenja, govorjenega ali pisanega jezika, gest ali drugih dejanj to, da se razvrednoti osebnost, dostojanstvo ali fizična ali psihološka integriteta katere koli osebe (sodba z dne 13. decembra 2017, HQ/OCVV, T-592/16, neobjavljena, EU:T:2017:897, točka 101; glej tudi sodbo z dne 17. septembra 2014, CQ/Parlament, F-12/13, EU:F:2014:214, točka 76 in navedena sodna praksa).
- 120 Torej ni treba dokazati, da so bili zadevno fizično vedenje, govorjeni ali pisani jezik, geste ali druga dejanja storjeni z namenom razvrednotiti osebnost, dostojanstvo ali fizično ali psihološko integriteto katere koli osebe. Drugače povedano, psihično nadlegovanje lahko obstaja, ne da bi bilo dokazano, da je oseba, ki je izvajala nadlegovanje, nameravala s svojimi dejanji diskreditirati žrtev ali namerno poslabšati njene delovne pogoje. Zadostuje, da so ta dejanja, ker so bila storjena namerno, objektivno

imela take posledice (glej sodbi z dne 5. junija 2012, Cantisani/Komisija, F-71/10, EU:F:2012:71, točka 89, in z dne 17. septembra 2014, CQ/Parlament, F-12/13, EU:F:2014:214, točka 77 in navedena sodna praksa).

- 121 Nazadnje, ker morajo biti zadevna dejanja na podlagi člena 12a(3) Kadrovskih predpisov neprimerna, iz tega izhaja, da je opredelitev nadlegovanja pogojena s tem, da je mogoče ugotoviti zadostno objektivno resničnost nadlegovanja v tem smislu, da bi ga običajno občutljiv nepristranski in razumen opazovalec v enakem položaju štel za pretirano in graje vredno (sodbi z dne 16. maja 2012, Skareby/Komisija, F-42/10, EU:F:2012:64, točka 65, in z dne 17. septembra 2014, CQ/Parlament, F-12/13, EU:F:2014:214, točka 78).
- 122 Z vidika teh preudarkov iz sodne prakse je treba preučiti tretji tožbeni razlog, pri obravnavi katerega bo treba najprej kronološko obravnavati vsakega od dogodkov, ki jih tožeča stranka omenja v zvezi s členom 12a Kadrovskih predpisov, preden bodo preučeni kot celota, da bi se ugotovilo, ali je OPSP, kot trdi tožeča stranka, storil napako pri presoji dejanskega stanja in posledično kršil tako člen 12a kot člen 24 Kadrovskih predpisov.
- 123 V zvezi s tem je treba še poudariti, da je opredelitev iz člena 12a Kadrovskih predpisov objektivni pojem, in tudi če temelji na kontekstualni opredelitvi dejanj in ravnanj tretjih oseb, v obravnavani zadevi uradnikov in uslužbencev, ki ni vedno preprosta, vseeno ne zahteva zapletenih presoj, kot so presoje, ki lahko izhajajo iz ekonomskih (glej v zvezi z ukrepi trgovinske zaščite sodbi z dne 7. maja 1991, Nakajima/Svet, C-69/89, EU:C:1991:186, točka 86, in z dne 27. septembra 2007, Ikea Wholesale, C-351/04, EU:C:2007:547, točka 40), znanstvenih (glej v zvezi z odločbami Evropske agencije za kemikalije (ECHA) sodbo z dne 7. marca 2013, Rütgers Germany in drugi/ECHA, T-94/10, EU:T:2013:107, točki 98 in 99) ali celo tehničnih pojmov (glej v zvezi z odločbami Urada Skupnosti za rastlinske sorte (CPVO) sodbo z dne 15. aprila 2010, Schröder/CPVO, C-38/09 P, EU:C:2010:196, točka 77), ki bi upravičevale, da se upravi prizna polje prostega preudarka pri uporabi zadevnega pojma. Zato je treba, če se zatrjuje kršitev člena 12a Kadrovskih predpisov, ugotoviti, ali je OPSP storil napako pri presoji dejanskega stanja glede na opredelitev psihičnega nadlegovanja iz te določbe, ne pa očitno napako pri presoji tega dejanskega stanja.

– *Zatrjevano sporno ravnanje*

- 124 Tožeča stranka pojasnjuje, da je bila vedno uspešna pri delu, saj so bili z njo zadovoljni trije zaporedni vodje oddelka, med katerimi je bil zadnji vodja Avdiovizualnega oddelka, se je ravnanje slednjega spremenilo s koncem leta 2011 in še bolj med letom 2012. To ravnanje naj bi trajalo še po tem obdobju, v tem primeru od decembra 2012 do septembra 2014. Konkretno to pomeni, da je ta vodja oddelka ravnal neprimerno, da bi jo sistematično očrnil, kar je zajemalo predvsem kritiziranje pred tretjimi osebami, ko je bila prisotna ali ne, včasih pa tudi pisno. Glavne kritike, ki ji jih je tako namenil, naj bi se neposredno nanašale nanjo, zlasti na njene domnevne značajske težave in domnevno ošabnost. Vodja oddelka naj bi jo sistematično opozarjal, da je njen nadrejeni in da ga mora ubogati, prav tako naj bi od nje stalno zahteval, da upravičuje svoja dejanja, ne da bi iz njenih utemeljitev izpeljal kakršen koli sklep. Prav tako naj bi pritiskal nanjo z grožnjami, da bo odpovedal njeno delovno razmerje ali da vsaj ne bo zahteval podaljšanja njene pogodbe pomožnega pogodbenega uslužbenca. Ogovarjal naj bi jo zlasti z izrazi „Kdo mislite, da ste, gospa markiza?“ in ji očital njene „značajske težave“. Tožeča stranka pa nasprotno svojemu vodji oddelka očita odzive, ki niso bili upravičeni.
- 125 Na primer, glede na pomanjkljivo koordinacijo vodje Avdiovizualnega oddelka pri izvajanju posebnega postopka obravnave prošelj medijev, ki jih je morala najprej obdelati služba Avdiovizualnega oddelka, ki jo je koordinirala tožeča stranka, ta meni, da se je upravičeno pritožila nad tem v elektronskem dopisu z dne 25. oktobra 2011.

- 126 Prav tako naj bi bil glede na elektronski dopis, ki ga je vodja Avdiovizualnega oddelka 26. septembra 2011 poslal tožeči stranki in ob tem še v vednost dvema drugim uslužbencema službe Newsdesk Hotline, to je elektronski dopis, v katerem je navedel, da jo je večkrat zaman prosil, naj ta oddelek pomaga osebi iz druge službe v zvezi z obiskom delegacije Tunizijske republike, njen elektronski dopis z dne 26. septembra 2011 ustrezen in izčrpen odgovor, ki dokazuje neutemeljenost tega očitka, ki se je ne nazadnje nanašal predvsem nanjo osebno.
- 127 Poleg tega tožeča stranka v zvezi z elektronskim dopisom z dne 19. januarja 2012, v katerem je direktorju Direktorata za medije poslala informacije o tem, kako bo organizirana oddaja francoske televizije, meni, da je v odgovoru vodje Avdiovizualnega oddelka v elektronskem dopisu z dne 19. januarja 2012, v katerem ji je očital, da je direktorju Direktorata za medije prezgodaj poslala informacije o tem dogodku, medtem ko je sam pripravljal skupen odgovor s pojasnitvijo prispevka vseh udeležencev, naveden neupravičen očitek, kot sta neupravičena tudi očitka, da se gre „osamljenega jezdeca“, ko druge službe „bombardira“ z informacijami, ki bi jih moral sam posredovati in koordinirati kot vodja oddelka, ter da daje neprofesionalen videz, ki domnevno ne odseva skupinskega dela, celo škodi spodbujanju skupinskega dela v službi.
- 128 Po elektronskem dopisu, v katerem je 28. februarja 2012 drugo službo zaprosila, naj jo opozori na spremembe, dodatke ali črtanje tem na programu EuropeBySatellite (v nadaljevanju: EbS), tožeča stranka obžaluje ton in vsebino elektronskega dopisa, s katerim ji je isti dan odgovoril vodja oddelka, kot tudi drugo izmenjavo elektronskih dopisov, ki je sledila in v kateri jo je opozoril, da v službi Newsdesk Hotline delajo štiri osebe in da je prav zares lahko naloga ene od teh štirih oseb, da spremlja in odkriva spremembe na programu EbS, ob tem pa sklenil, da ni mogoče „ves čas prenašati odgovornosti/podajati ‚žogo‘ na druge/im ([,]nismo obveščeni!![‘])“, ter od štirih oseb v službi Newsdesk Hotline zahteval, naj bodo „pri iskanju informacij interaktivne v službi in zunaj nje“.
- 129 Tožeča stranka omenja tudi elektronsko dopisovanje z dne 19. marca 2012, ki se je nanašalo na sestanek v zvezi z začetkom dogodka „Rabat [(Maroko)] – Euromed“, ki ga je sklicala oseba iz druge službe in ki se ga je nazadnje udeležila samo ena od štirih oseb, ki so delale v službi Newsdesk Hotline. V zvezi s tem obžaluje očitek, ki ga je trem neprizotnim osebam, med katerimi je bila tožeča stranka, izrekel vodja Avdiovizualnega oddelka v elektronskem dopisu, v katerem je poudaril, da ni koristno sklicevati koordinacijskih sestankov, da bi bile na njih nazadnje prisotne samo tri osebe, in sicer on sam, oseba, ki je sklicala sestanek, in edina oseba iz službe Newsdesk Hotline, ki se je tega sestanka udeležila. Po mnenju tožeče stranke je za tovrstne sestanke običajno, da to službo zastopa samo ena oseba, tako da v nasprotju s tem, kar je vodja oddelka očital v svojem elektronskem dopisu, prisotnost drugih treh, med drugimi tudi nje, ni bila potrebna.
- 130 Tožeča stranka obžaluje tudi ton in vsebino elektronskih dopisov z dne 8. maja 2012. V zvezi s tem je tožeča stranka v prvem elektronskem dopisu, ki ga je poslala vodji Avdiovizualnega oddelka ter v vednost osmim osebam in eni službi, v pripisu od enega od naslovnikov zahtevala naslednje:
- „[X], ali bi lahko v prihodnje počakal, da dokončamo naše poizvedbe in posvetovanja z zadevnimi osebami, preden ‚forwardiraš‘ e-pošto z manjkajočimi ali nepopolnimi informacijami o moji službi“.
- 131 Vodja oddelka je v odgovoru, ki ga je poslal tožeči stranki ter v vednost zadevni osebi in še eni drugi osebi, takrat zapisal:
- „Nehati je treba s to željo vsakomur pokazati njegovo mesto [...] To zadevo [...] je upravičeno in strokovno vodil [X] [...] Nisem imel časa, da bi se prej odzval, vendar nameravam v zvezi s tem čim prej imeti sestanek z vami. Elektronski dopisi v zvezi s to zadevo mi niso bili všeč. Eno je pripraviti seznam in določiti seznam dela, [...] [nekaj povsem drugega pa] ne upoštevati vljudnosti v odnosih s sodelavci. Telefonski pogovor prepereči številne nesporazume. Vse te metode so po mojem mnenju zastarele in zelo odločno hočem ukrepati proti tem ravnanjem, ki so povsem zunaj osnovnih pravil našega skupnega dela, ter zahtevati neposredno odgovornost od tistih, ki ne bi razumeli sporočil, ki

sem jih večkrat naslovil na vse vas. Sporočilo je jasno. Ostajamo ekipa, ki mora delati skupaj in ki bo delala skupaj, naj stane, kar hoče. Ni mi treba spoštovati ‚službe‘, ki bi se rada šla osamljenega jezdeca ali imela zadnjo besedo. To je in ostaja izključno v moji pristojnosti.“

132 Tožeča stranka je na ta zadnji elektronski dopis odgovorila, da se ne strinja z vodjo oddelka in da se ji zdi, da je spet služba Newsdesk Hotline tista, ki „uspeva“, medtem ko druge službe „ne delujejo, zadržujejo informacije in sejejo zmedo“. V istem elektronskem dopisu je poudarila, da so člani službe Newsdesk Hotline v številnih primerih postavljeni pred izvršena dejstva drugih služb in da ne poskušajo imeti zadnje besede. Poleg tega je navedla, da vse to njo in druge člane službe Newsdesk Hotline izčrpa.

133 Vodja Avdiovizualnega oddelka se je na sestanku oddelka 10. maja 2012, na katerem naj bi se pogovorili o težavah v oddelku in poiskali rešitve, po mnenju tožeče stranke neposredno lotil nje, ko jo je odprto in izključno kritiziral, jo obtožil, da zadržuje informacije in ne izkazuje skupinskega duha, in jo torej nazadnje obtožil, da je odgovorna za nepravilnosti. Prav tako naj bi jo osebno napadel, ko jo je zaslíševal o drugih zadevah, ki nikakor niso bile povezane s koordinacijo treh enot oddelka, ne da bi ji dal priložnost, da odgovori. Y je v elektronskem dopisu z oznako „Zaupno“, ki ga je 12. maja poslal vodji Avdiovizualnega oddelka, poleg tega navedel, da „se je vrnil domov s kepo v želodcu in slabo spal“. Po mnenju te osebe je bil „ta sestanek zelo naporen in daleč od bistva zaradi neumestnih pripomb“, zato se je spraševal, „kako je [tožeči stranki] uspelo ostati hladnokrvna in mirna“. Dan po tem sestanku je bila tožeča stranka na bolniškem dopustu.

134 Tožeča stranka omenja tudi dogodek, ki se je zgodil novembra 2012, ko je bilo treba med opoldanskim odmorom nadomeščati sodelavko iz akreditacijske službe Avdiovizualnega oddelka, ki bi morala sama poskrbeti za sprejem novinarjev v Parlamentu ob obisku 16 voditeljev držav ali vlad na dogodku „Friends of Cohesion“. Vodja oddelka je ves dan žalil tožečo stranko, ker člani službe Newsdesk Hotline niso zagotovili okrepitve, ki jo je zahteval, da bi njihova sodelavka, Z, lahko odšla na opoldanski odmor. V zvezi s tem tožeča stranka navaja, da si je 4. oktobra 2012 dopisovala z v zvezi z zagotovitvijo pomoči, da bi si lahko vzela ta odmor.

135 Vendar je vodja oddelka v elektronskem dopisu z dne 13. novembra 2012, poslanem članom oddelka, zapisal, da tudi če se Z ni pritožila, so on in drugi sodelavci ugotovili, da zaporedna nadomeščanja zadevne osebe, ki jih je zahteval od septembra, niso bila upoštevana, tako da ni mogla oditi na odmor. Nadaljeval je s temi besedami:

„Nazadnje, govoril sem z osebo, ki do zdaj zagotavlja koordinacijo skupine in ki mi je odgovorila v izzivalnem in zelo neprijetnem tonu, potem ko sem jo opozoril, da je treba danes zaradi prihoda številnih ekip zaradi [‚Friends of Cohesion‘] in zaslíšanja komisarjev pomagati [Z]. Zdi se, da tega sporočila niste uvrstili med ‚prednostne naloge‘ tega dne [...] Kot smo se pogovarjali včeraj [na] načrtovalnem sestanku, ne vidim ničesar, kar bi bilo danes pomembnejše od tega sprejema novinarjev ob [njihovem] prihodu, in seveda želim odslej zavezujoč načrt z imenom za vse dneve, da se zagotovi nadomeščanje naše sodelavke vsaj med opoldanskim odmorom in kadar koli bi ona želela, na primer, kot počnete tudi vi, vzeti dopust. [U]pam, da je to sporočilo dovolj jasno za vse [...] Ste del ekipe in če kdo od vas ne najde svojega mesta med nami, lahko drugje poišče delo, ki bo bolj prilagojeno njegovim željam.“

136 Pozneje naj bi vodja Avdiovizualnega oddelka tožeči stranki na sestanku 4. decembra 2012 v prisotnosti pomočnika dal vedeti, da je on tisti, ki ukazuje, naj je to tožeči stranki všeč ali ne. V teh okoliščinah je po besedah tožeče stranke z grozečim glasom izjavil naslednje:

„Ekipa deluje z vami ali brez vas, vse dni prejemam [življenjepise] ljudi, ki znajo zelo dobro početi to, kar počnete vi. Če ne boste spremenili vedenja, bom sprejel odločitev.“

137 Tožeča stranka trdi tudi, da je vodja oddelka, ne da bi bila prisotna, kritiziral delo skupine, ki jo je koordinirala, zlasti na dveh sestankih, kar mu je tožeča stranka omenila v elektronskem dopisu z dne 12. novembra 2013, v katerem je izrazila svoje razočaranje zaradi takega ravnanja vodje oddelka. Poleg tega je v zvezi s tem med drugim predložila elektronske dopise z dne 18. marca 2014 med Y in vodjo Avdiovizualnega oddelka, v katerih je Y vodji izrazil mnenje, da je bil „namen sestanka [17. marca 2014] linčati in očrniti osebe [in] službo, ki ni bila prisotna“. Poleg tega je na eni strani predložila elektronski dopis nekdanje tajnice vodje Avdiovizualnega oddelka, ki je v okviru svoje prerazporeditve v drugo službo zapisala:

„Moje izkušnje v Avdiovizualnem oddelku?! [K]ot bi bila zasvojena s heroinom: ‚fiksamo‘ se z drogo in verjamemo [...] da bomo odkrili raj, medtem ko padamo vedno globlje, proti peklu. Še nikoli nisem bila tako vesela kot takrat, ko sem odšla.“

138 Na drugi strani tožeča stranka omenja odstop pomočnice vodje Avdiovizualnega oddelka, predstavljen v kratkem elektronskem dopisu z dne 27. januarja 2015, kot znak nelagodja, ki ga je povzročilo ravnanje vodje oddelka.

139 Na sestanku 25. septembra 2014, ki ga je sklical vodja Avdiovizualnega oddelka, je prišlo do spora med njim in tožečo stranko. V teh okoliščinah naj bi jo, ko ga je prosila, naj pogleda zgodovino v računalniškem programu, da bi ugotovil, da so bili v nasprotju z njegovimi trditvami prispevki članov službe Newsdesk Hotline pozitivni, nasilno prekinil in jo opozoril, da je on vodja in da on odloča, ali mora neka oseba zastopati neko službo na sestankih. Prav tako naj bi ugotovil, da služba Newsdesk Hotline ne služi ničemur.

140 Po tem dogodku je tožeča stranka odšla v zdravniško službo Parlamenta, kjer so ji od 26. septembra 2014 odobrili bolniški dopust, potem pa se ni več vrnila na delo. V zvezi s tem meni, da OPSP v nasprotju z dolžnostjo skrbnega ravnanja pri obravnavi prošnje za pomoč ni zadostno upošteval zdravniških spričeval, ki jih je predložila.

– *Posamična presoja različnih spornih ravnanj*

141 Splošno sodišče uvodoma opozarja, da so, čeprav ni izključeno, da je lahko vodja Avdiovizualnega oddelka na sestankih oddelka ali v pogovorih s tožečo stranko imel neprimeren ton, naključne besede ali geste, tudi če se lahko izkažejo za neprimerne, izključene s področja uporabe člena 12a(3) Kadrovskih predpisov (sodba z dne 17. septembra 2014, CQ/Parlament, F-12/13, EU:F:2014:214, točka 95).

142 Poleg tega ob upoštevanju široke diskrecijske pravice, ki jo imajo institucije pri organizaciji svojih služb, niti upravne odločitve o vprašanih v zvezi z organizacijo služb, tudi če jih je težko sprejeti, niti nesoglasja z upravo v zvezi s temi istimi vprašanji ne morejo biti dokaz obstoja psihičnega nadlegovanja (glej sodbo z dne 17. septembra 2014, CQ/Parlament, F-12/13, EU:F:2014:214, točka 98 in navedena sodna praksa).

143 V obravnavani zadevi navedena dejstva sicer razkrivajo konflikten položaj v težavnem upravnem okviru, ni pa znakov dejanj, ki bi vključevala zlorabo ali pretirano ravnanje, saj dokumentirane izjave in ravnanje kažejo kvečjemu na težave, včasih celo nespretnost vodje Avdiovizualnega oddelka pri reševanju konfliktnega položaja.

144 Čeprav se namreč ton, ki ga je vodja oddelka uporabil v nekaterih od teh elektronskih dopisov, včasih zdi nekoliko pogovoren ali jezikovno ali slogovno neizpiljen, vendar ne pretiran, je to vseeno treba postaviti v okvir težav pri delovanju službe zaradi njene reorganizacije.

- 145 V zvezi s tem Splošno sodišče ugotavlja, da se je večina elektronskih dopisov, ki jih je predložila tožeča stranka in ki jih je poslal vodja oddelka, nanašala na očitke, ki jih je izrazil ta vodja oddelka, kar načeloma spada na področje pristojnosti, ki jih ima kot nadrejeni.
- 146 Tako je treba v zvezi z elektronskimi dopisi, v katerih je tožeči stranki očital ravnanje, dejanje ali opustitev, ki se mu niso zdeli v skladu z zahtevami službe, kot so elektronski dopisi z dne 26. septembra 2011 ter z dne 19. januarja, 28. februarja in 19. marca 2012, ugotoviti, da jih običajno občutljiv nepristranski in razumen opazovalec v enakem položaju ne bi nujno štel za pretirane in graje vredne. Posledično se taki očitki, izraženi z zmernimi besedami, lahko štejejo za objektivno utemeljene glede na ravnanje tožeče stranke, ki ga očita vodja Avdiovizualnega oddelka.
- 147 Opozoriti je namreč treba, da kritika nadrejenega glede opravljanja dela ali naloge podrejenega ni neprimerno ravnanje, saj bi sicer, če bi bilo tako, vodenje službe postalo praktično nemogoče (sodbi z dne 11. julija 2013, Tzirani/Komisija, F-46/11, EU:F:2013:115, točka 97, in z dne 17. septembra 2014, CQ/Parlament, F-12/13, EU:F:2014:214, točka 87). Prav tako je bilo presojeno, da negativne pripombe, naslovljene na uslužbenca, ne posegajo nujno v njegovo osebnost, dostojanstvo ali integriteto, če so, kot v obravnavani zadevi, izražene zmerno in ne temeljijo na obtožbah, ki so neprimerne in nimajo nobene zveze z objektivnimi dejstvi (sodba z dne 17. septembra 2014, CQ/Parlament, F-12/13, EU:F:2014:214, točka 87; glej v tem smislu tudi sodbo z dne 24. februarja 2010, Menghi/ENISA, F-2/09, EU:F:2010:12, točka 110).
- 148 Kar zadeva elektronski dopis z dne 26. septembra 2011, ne glede na pojasnila, ki jih je pozneje zagotovila tožeča stranka in glede katerih vodji Avdiovizualnega oddelka v nasprotju s trditvami tožeče stranke ni nujno treba izraziti stališče niti pisno niti v določenem roku, je navedeni vodja službe samo ponovil pritožbo sodelavca iz druge službe zaradi pomanjkljive pomoči tožeče stranke in drugih članov službe Newsdesk Hotline. Takega zmerno izraženega očitka naj nepristranski in razumen zunanji opazovalec ne bi štel za pretiranega ali graje vrednega.
- 149 Kar zadeva elektronski dopis z dne 19. januarja 2012, je očitno, da je tožeča stranka na svojo pobudo poslala informacije direktorju Direktorata za medije, ki je nadrejen vodji Avdiovizualnega oddelka, ne da bi se nanj sklicevala, zato za tega vodjo oddelka ni bilo neprimerno, da je to tožeči stranki očital in jo z zmernimi besedami opozoril na svoje zahteve, da morajo člani oddelka ravnati kot skupina in pod njegovim vodstvom, tudi če je formalno res, da bi bil lahko ton tega elektronskega dopisa bolj skrben. V zvezi s tem okoliščina, da je tožeča stranka imela priložnost ali navado v preteklosti in pozneje, da je neposredno komunicirala z zadevnim direktorjem, ni upoštevna, ker ni sporno, da ji je vodja oddelka neposredno nadrejen in da zato lahko od nje zahteva, da ravna v okviru skupine.
- 150 Kar zadeva elektronsko dopisovanje z dne 28. februarja 2012, je treba spomniti, da je tožeča stranka v elektronskem dopisu, poslanem ob 11.04, vodji Avdiovizualnega oddelka sporočila, da „mora nekdo iz EbS [...] [službi Newsdesk Hotline] sporočiti spremembe ali dvome, da bi imeli verodostojne [informacije] o [njihovih] ‚strankah““. Ker je torej zahtevala, da oseba iz pisarne, zadolžena za EbS, v realnem času obvešča službo Newsdesk Hotline o teh spremembah, ni bilo neprimerno, da ji je vodja oddelka odgovoril, da bi z njegovega stališča kot nadrejenega, ki je odgovoren tako za Newsdesk Hotline kot za EbS, ena od štirih oseb, ki delajo v službi Newsdesk Hotline, morala prevzeti to nalogo, ki jo tožeča stranka šteje za pomembno in za katero je želela, da jo prevzame tretja oseba.
- 151 Sicer ta elektronski dopis ni bil naslovljen samo na tožečo stranko, in tudi če bi lahko bil ton tega dopisa manj pogovoren, kritike, naslovljene na tožečo stranko in tudi na eno od njenih sodelavk v službi Newsdesk Hotline, niso niti nerazumne niti pretirane. Nazadnje, Splošno sodišče ugotavlja, da je oseba iz EbS v elektronskem dopisu, napisanem v španščini, s katerim je odgovorila na elektronska dopisa tožeče stranke in vodje oddelka, jasno podvomila o resničnosti trditve tožeče stranke, da naj bi ta poskušala to službo dobiti po telefonu, ter jo celo obtožila, da laže in vali krivdo na druge.

- 152 Kar zadeva očitek vodje Avdiovizualnega oddelka v elektronskem dopisu z dne 19. marca 2012 glede neprisotnosti tožeče stranke in dveh drugih njenih sodelavcev na nekem sestanku, je treba spomniti, da mora biti uradnik ali uslužbenec na razpolago za srečanje z nadrejenim, ko ga ta povabi na sestanek (sodba z dne 10. julija 2014, CW/Parlament, F-48/13, EU:F:2014:186, točka 123). Posledično ne glede na pojasnila, ki jih je tožeča stranka pozneje navedla v zvezi s to neprisotnostjo, elektronskega dopisa vodje oddelka z dne 19. marca 2012 nepristranski in razumen opazovalec nikakor ne bi štel za neprimerne.
- 153 Glede elektronskega dopisovanja z dne 8. maja 2012 je treba spomniti, da je tožeča stranka v elektronskem dopisu, ki ga je naprej poslala vodji Avdiovizualnega oddelka, osmim drugim osebam in eni službi, neposredno obtožila sodelavca iz druge službe in dajala vtis, da je širil nepopolne informacije o službi Newsdesk Hotline. Tako trditev, podano v elektronskem dopisu, poslanem več naslovnikom, je zadevna oseba lahko dojemala kot zaničevanje kakovosti svojega dela, medtem ko tožeča stranka glede na svojo funkcijo in naziv nikakor ni bila v nadrejenem položaju, na podlagi katerega bi lahko presojala in se opredelila do kakovosti poklicnega dela te osebe. Poleg tega se mora uradnik ali uslužbenec ne le vzdržati neutemeljenega dvoma o avtoriteti svojih nadrejenih, temveč mora izkazovati tudi zmernost in previdnost, zlasti pri izbiri več naslovnikov, ko v tem okviru pošilja elektronske dopise ali ko želi podvomiti o kakovosti dela enega od svojih sodelavcev.
- 154 V teh okoliščinah, tudi če bi vodja Avdiovizualnega oddelka lahko izbral manj pogovoren izraz, kot je „[n]ehati je treba s to željo vsakomur pokazati njegovo mesto“, to ne spremeni dejstva, da je tožeči stranki primerno in upravičeno pojasnil, da je prekoračila meje svojih pristojnosti, hkrati pa pomiril osebo, v zvezi s katero je bil izražen dvom o njenem poklicnem delu, za katerega presojo je prednostno pristojen navedeni vodja oddelka. Poleg tega, medtem ko je tožeča stranka na X naslovila očitek v obliki navodila v elektronskem dopisu, poslanem več naslovnikom, je vodja oddelka svoj odgovor skrbno poslal samo tožeči stranki, X in osebi, odgovorni za načrtovanje virov produkcije.
- 155 V zvezi z vprašanjem nadomeščanja Z ob sprejemu novinarjev v Parlamentu odločnost tona, uporabljenega v elektronskem dopisu z dne 13. novembra 2012, resda razkriva obstoj konflikta s tožečo stranko glede tega vprašanja in očitno težave pri komuniciranju. Zato ta elektronski dopis z očitki, ki je bil sicer naslovljen na celotno zadevno ekipo, ne pomeni pisanja, s katerim so razvrednoteni osebnost, dostojanstvo ali fizična ali psihološka integriteta tožeče stranke ali drugih članov te ekipe.
- 156 Kar nazadnje zadeva domnevne ponavljajoče se grožnje vodje Avdiovizualnega oddelka, da tožeči stranki ne namerava zagotoviti podaljšanja pogodbe, če se njeno ravnanje ne bo spremenilo, je iz spisa razvidno, da je sicer dokazano, da je ta vodja oddelka izrazil tovrstno stališče glede vseh članov službe Newsdesk Hotline, in sicer v elektronskem dopisu z dne 13. novembra 2012 (glej točko 135 zgoraj), vendar tožeča stranka vseeno ni dokazala resničnosti grožnje, ki naj bi jo navedeni vodja oddelka izrazil posebej v zvezi z njo in podaljšanjem njene pogodbe o zaposlitvi. Natančneje, čeprav je ena priča res navedla, da jo je vodja Avdiovizualnega oddelka opozoril, „da je samo začasni uslužbenec“, in čeprav nekdo drug „meni, da se bo njegova [lastna] pogodba nadaljevala, ker se ni pritožil“, to vseeno ne zadeva vprašanja pogodbe tožeče stranke.
- 157 Poleg tega se je, na eni strani, dokler je bila tožeča stranka zaposlena, njena pogodba vsekakor podaljševala, in predvsem je iz točke 94 sodbe z dne 24. aprila 2017, HF/Parlament (T-584/16, EU:T:2017:282), razvidno, da je vodja oddelka storil potrebno, da so se pogodbe oseb, kot je tožeča stranka, podaljševale za celotno leto, in da je poskušal v okviru svojih pristojnosti čim bolj doseči, da se je njihova zaposlitev v njegovem oddelku podaljšala za dlje kot prej. Na drugi strani, tudi če je ton elektronskega dopisa z dne 13. novembra 2012, naslovljen na vse sodelavce službe Newsdesk Hotline, mogoče dojemati kot pogovoren in čeprav ni mogoče izključiti, da je vodja oddelka na sestanku, omenjenem v tem dopisu, namigoval, da bi lahko primernost podaljšanja pogodb začasnih uslužbencev ocenil z vidika upoštevanja njegovih nasvetov, ni nujno nerazumno, da lahko nadrejeni izrazi svoje nezadovoljstvo zaradi ravnanja in kakovosti poklicnega dela svojih podrejenih.



– Celovita presoja spornih ravnanj

- 158 Ob upoštevanju različnih spornih dejstev, ki so bila zgoraj preučena posamično, in vseh drugih okoliščin ali dogodkov, ki jih je tožeča stranka opisala v svojih pisanjih, tudi če niso nujno mogli biti dokumentirani, zlasti napetih pogovorov na sestankih 4. decembra 2012 in 25. septembra 2014, Splošno sodišče meni, da tudi če bi bilo mogoče slog in ton nekaterih pisanj vodje Avdiovizualnega oddelka in njegova ravnanja na teh sestankih, celo v neposrednih dvostranskih pogovorih s tožečo stranko, z vidika načina izražanja šteti za posebej neposredna in odkrita, za nekatere naključna, celo sarkastična, to ne spremeni dejstva, da glede na okoliščine, v katerih so bila izražena, med drugim glede na organizacijske težave, vendar tudi glede na ton, ki ga je tožeča stranka sama uporabila zlasti v nekaterih svojih elektronskih dopisih nadrejenim ali drugim svojim sodelavcem in kot so se o tem izrazile nekatere priče, nepristranski razumen opazovalec ravnanja zadevnega vodje oddelka ne bi nujno dojemal kot neprimerne v smislu člena 12a(3) Kadrovske predpise.
- 159 V zvezi s tem je treba, kar zadeva možnost, da OPSP presodi očitana dejstva glede na težave pri delovanju službe, poudariti, da je treba za presojo obstoja psihičnega nadlegovanja, kot je določeno v sodni praksi, navedeni zgoraj v točki 120, preučiti, ali so zatrjevana dejstva objektivno resnična v tem smislu, da bi jih običajno občutljiv nepristranski in razumen opazovalec v enakem položaju štel za pretirana in graje vredna. V obravnavani zadevi so težave pri delovanju službe del okoliščin, v katerih so se zgodila zatrjevana dejstva, tako da so se lahko upoštevale pri poustvaritvi položaja, v katerega je bilo treba postaviti tega opazovalca, da bi se ugotovilo, kako bi presojal zatrjevana dejstva, če bi jih opazoval.
- 160 Sicer pa Splošno sodišče v zvezi s tem ugotavlja, da očitki vodje Avdiovizualnega oddelka, izraženi v elektronskih dopisih ali na sestankih, niso bili naslovljeni izključno na tožečo stranko ter da je imel kot nadrejeni pravico pošiljati navodila in opozarjati nanje, in ko je bilo potrebno, izražati svoje nezadovoljstvo glede ravni in kakovosti poklicnega dela članov oddelka, tudi tožeče stranke. Poleg tega, čeprav delovno okolje v Avdiovizualnem oddelku ni bilo nujno med najbolj mirnimi, kot kaže odhod dveh sodelavcev vodje Avdiovizualnega oddelka, na podlagi tega ni mogoče dokazati psihičnega nadlegovanja tožeče stranke. Nazadnje, dokumenti, ki jih je predložila tožeča stranka, in zapisniki o zaslišanju prič kažejo, da je sama prispevala k napetostim, ki jih OPSP omenja v izpodbijani odločbi, kot se razlaga z vidika dopisa z dne 8. decembra 2015, na primer s svojimi elektronskimi dopisi z dne 25. septembra 2011 ter 28. februarja in 8. maja 2012.
- 161 Kar zadeva zapisnike o zaslišanju prič, v nasprotju s tem, kar trdi tožeča stranka, iz načina, kako so bila pričevanja zapisana za potrebe takega dokumenta, to je priprave mnenja Posvetovalnega odbora, ni mogoče ugotoviti, da so bila predstavljena pomanjkljivo in da jih ne bi bilo mogoče uporabiti kot ustrezen materialni dokaz v okviru obravnave tega tožbenega razloga. Tožeča stranka Posvetovalnemu odboru zlasti ne more očitati, da je postavil nejasna ali nepomembna vprašanja, medtem ko je imel široko diskrecijsko pravico pri izvajanju upravne preiskave, ki mu jo je zaupal OPSP.
- 162 Kar zadeva vsebino pričevanj, ta resda potrjuje obstoj „klanov“ uradnikov ali uslužbencev v Avdiovizualnem oddelku, od katerih je bil eden očitno oblikovan okoli službe Newsdesk Hotline, ki jo je koordinirala tožeča stranka, ter organizacijskih težav med različnimi službami tega oddelka, ki imajo posledice za razumljivost njihovih pristojnosti za sogovornike navedenega oddelka ne glede na to, ali so zaposleni v Parlamentu ali ne, pa tudi za sodelovanje med temi službami, kot v obravnavani zadevi ponazarjajo sklicevanja na težave pri nadomeščanju osebe med opoldanskimi odmori, težave v zvezi z načinom posredovanja nekaterih informacij ali celo težave pri določanju ustreznega kroga odločanja za organizacijo dogodkov.
- 163 Nekatera pričevanja potrjujejo utemeljenost nekaterih trditev tožeče stranke o močni osebnosti vodje Avdiovizualnega oddelka, določeni napadalnosti tega vodje do nje ter obstoju težav v odnosih med vodjo oddelka in drugimi sodelavci oddelka, od katerih pa ni nihče vložil prošnje za pomoč na podlagi člena 24 Kadrovske predpise. Nasprotno sta v enakem, celo večjem številu pričevanj omenjena

neprimerno ravnanje tožeče stranke, kar potrjuje utemeljenost kritik vodje oddelka v zvezi z njo, ter obstoj poklicnih sporov med tožečo stranko in drugimi sodelavci Avdiovizualnega oddelka, njene nagnjenosti k zadrževanju informacij, da bi bila nepogrešljiva za delovanje službe Newsdesk Hotline in Avdiovizualnega oddelka, majhne pripravljenosti tožeče stranke za pomoč drugim službam Avdiovizualnega oddelka, celo njene napadalnosti in laži o določenem svojem delu. Nekatera pričevanja poleg tega kažejo, da se kritike vodje oddelka niso nanašale posebej na tožečo stranko, temveč na delovanje in uspešnost službe Newsdesk Hotline, ki jo je ta dejansko koordinirala.

- 164 Splošno sodišče skratka meni, da različne listine iz spisa v tej zadevi, vključno z mnenjem Posvetovalnega odbora in zapisniki o zaslišanju prič sicer poudarjajo nekatere nesporne pomanjkljivosti v načinu vodenja vodje Avdiovizualnega oddelka, zlasti neprimerna namigovanja več članom osebja tega oddelka, med drugim tožeči stranki, da „lahko drugje poišče[jo] delo“, vendar je OPSP vseeno brez kršitve člena 12a Kadrovskih predpisov in napake pri presoji dejanskega stanja v izpodbijani odločbi ob sklicevanju na preudarke, predstavljene v dopisu z dne 8. decembra 2015, lahko sklepal, da zatrjevana dejstva, preučena kot celota, ne dokazujejo obstoja neprimernega ravnanja vodje oddelka do tožeče stranke, ker običajno občutljiv objektivni opazovalec ne bi menil, da bi bila lahko zaradi opisanega dejanskega stanja razvrednotena osebnost, dostojanstvo ali fizična ali psihološka integriteta tožeče stranke.
- 165 Te ugotovitve ne omaje okoliščina, da je bil vodja Avdiovizualnega oddelka obveščen, da je tožeča stranka vložila prošnjo za pomoč, in da je nato o tem obvestil člane svojega oddelka na službenem sestanku 13. januarja 2015. Res je namreč, da je načeloma zaradi zaščite domnevne žrtve in poklicne integritete domnevnega nadlegovalca bolje, da OPSP tega nadlegovalca in drugih tretjih oseb na začetku ne seznanj z vložitvijo prošnje za pomoč in istovetnostjo vlagatelja prošnje. Ker Kadrovski predpisi ne vsebujejo posebne določbe v zvezi s tem, lahko OPSP vsekakor, če se v zvezi z domnevno žrtvijo, kot v obravnavani zadevi, sprejme ukrep premestitve, v okviru obravnave prošnje za pomoč odloči, da osebo, ki je predmet očitkov v taki prošnji, obvesti o njenem obstoju, če razkritje te informacije ne vpliva na učinkovitost preiskave, kar se v tem primeru ni zgodilo. Poleg tega so morali biti v obravnavani zadevi člani Avdiovizualnega oddelka nujno pravočasno obveščeni o upravni preiskavi, ker so bili zaproseni za pričanje pred Posvetovalnim odborom.
- 166 Iz tega sledi, da je treba očitek tožeče stranke, s katerim v okviru tega tožbenega razloga očita, da je OPSP storil „očitno napako pri presoji“ in da je bil kršen člen 12a Kadrovskih predpisov, zavrnil.

– *Drugi očitki*

- 167 Kar zadeva očitek, da je OPSP kršil člen 24 Kadrovskih predpisov, Splošno sodišče ugotavlja, da je ta organ, ne da bi pri uporabi opredelitve „psihičnega nadlegovanja“ iz člena 12a Kadrovskih predpisov napačno uporabil pravo, ugotovil, da dejstev, navedenih v prošnji za pomoč, ki so bila predmet upravne preiskave, nazadnje ni treba šteti za psihično nadlegovanje, zato navedenemu organu ni bilo treba sprejeti dodatnih ukrepov pomoči. V obravnavani zadevi sta namreč ukrepa, ki ju je OPSP najprej sprejel, in sicer premestitev tožeče stranke in uvedba upravne preiskave, temeljila na ugotovitvi, da je tožeča stranka v prošnji za pomoč predložila zadosten dokaz na prvi pogled o dejstvih, ki jih je zatrjevala. Ker je OPSP po koncu upravne preiskave menil, da ne gre za psihično nadlegovanje v smislu člena 12a Kadrovskih predpisov, mu zlasti glede na njegovo široko diskrecijsko pravico ni bilo treba sprejeti drugih ukrepov pomoči in je torej lahko zavrnil prošnjo za pomoč, vloženo na podlagi člena 24 Kadrovskih predpisov.
- 168 Kar zadeva očitek glede dolžnosti skrbnega ravnanja OPSP, v nasprotju s tem, kar trdi tožeča stranka, temu organu ta dolžnost skrbnega ravnanja, ki jo mora upoštevati, čeprav mora prošnjo za pomoč res preučiti v duhu odprtosti, vseeno ne nalaga, da izkaže večjo odprtost, ker je tožeča stranka predložila zdravniška potrdila, da je nezmožna za delo zaradi izgorelosti, celo da je bila žrtev psihičnega nadlegovanja. OPSP je namreč moral to prošnjo za pomoč preučiti glede na opredelitev iz

člena 12a(3) Kadrovskih predpisov. V zvezi s tem iz ustaljene sodne prakse izhaja, da bi zdravniška potrdila, ki jih je predložila tožeča stranka, lahko izpostavila obstoj psihičnih težav pri tožeči stranki, vendar iz njih vseeno ni mogoče ugotoviti, da so navedene težave nujno posledica psihičnega nadlegovanja v smislu Kadrovskih predpisov, ker so se zdravniki, ki so opravili pregled, za ugotovitev obstoja takega nadlegovanja nujno oprli izključno na opis, ki jim ga je lahko tožeča stranka dala v zvezi s svojimi delovnimi razmerami v Parlamentu (glej v tem smislu sodbi z dne 2. decembra 2008, K/Parlament, F-15/07, EU:F:2008:158, točka 41, in z dne 17. septembra 2014, CQ/Parlament, F-12/13, EU:F:2014:214, točka 127), in ker jim vsekakor ni bilo treba uporabiti opredelitve iz člena 12a(3) Kadrovskih predpisov.

169 Nazadnje, ker želi tožeča stranka v okviru tega tožbenega razloga izpodbijati zakonitost odločbe o nepodaljšanju njene pogodbe, in ne sicer, kot trdi, o odpovedi pogodbe o zaposlitvi, je treba ugotoviti, da ta utemeljitev očitno ni dopustna glede na pravnomočnost sodbe z dne 24. aprila 2017, HF/Parlament (T-584/16, EU:T:2017:282).

170 Glede na vse navedeno je treba tretji tožbeni razlog in posledično predloge za razglasitev ničnosti v celoti zavrni.

### ***Odškodninski zahtevki***

171 Tožeča stranka v utemeljitev odškodninskega zahtevka trdi, da je utrpela nepremoženjsko škodo zaradi nezakonnosti, ki jih je OPSP storil pri obravnavi prošnje za pomoč. Med drugim naj bi čutila negotovost in skrbi, njeno zdravstveno stanje pa naj bi se posebej poslabšalo od septembra 2014. Iz teh razlogov zahteva, naj se ji dodeli odškodnina v višini 70.000 EUR.

172 Poleg tega tožeča stranka zahteva dodatni znesek 20.000 EUR za povrnitev nepremoženjske škode zaradi nepravilnosti, ki so vplivale na postopek preiskave, v obravnavani zadevi v zvezi z delom Posvetovalnega odbora.

173 Tožeča stranka namreč meni, da je OPSP kršil razumni rok pri obravnavi prošnje za pomoč ter da poleg tega Posvetovalni odbor, čeprav mu je zadevo predložila pod pogoji, ki so v skladu s prožnimi zahtevami iz internih pravil glede nadlegovanja, ni upošteval navedenih pravil, ter je zlasti ni zaslišal v desetih dneh, kot je določeno v navedenih pravilih, in v resnici z njo ni poskušal vzpostaviti stika pred 3. marcem 2015. Kritizira tudi časovni raspored zaslišanj prič s strani Posvetovalnega odbora, pri čemer zlasti ugotavlja, da je od njenega zaslišanja 25. marca 2015 do zaslišanja zadnjih prič 6. oktobra 2015 minilo več kot šest mesecev. Poleg tega naj bi OPSP v odločbi z dne 4. februarja 2015 najprej napačno menil, da je zadeva zaključena. Nazadnje, tožeča stranka meni, da je utrpela nepremoženjsko škodo tudi zato, ker so bile na zaslišanjih, ki jih je opravil Posvetovalni odbor, prisotne osebe, ki niso bile članice tega odbora in ki naj bi jim bile zato razkrite zaupne informacije o njej.

174 Parlament predlaga, naj se odškodninski zahtevki zavrne, in poudarja, da je OPSP v obravnavani zadevi takoj sprejel ukrepe pomoči, v tem primeru se je odločil za premestitev tožeče stranke, ki je bila takrat na bolniškem dopustu, in uvedbo upravne preiskave. Poleg tega meni, da tožeča stranka pri Posvetovalnem odboru ni vložila pritožbe v smislu internih pravil glede nadlegovanja, ker je predsednik Posvetovalnega odbora prošnjo za pomoč, poslano OPSP, prejel v vednost kot vodja Oddelka za človeške vire Direktorata za vire GD za kadrovske zadeve, in ne kot predsednik Posvetovalnega odbora. Nazadnje, Parlament meni, da tožeča stranka ni navedla, katere zaupne informacije so bile razkrite tretjim osebam.

175 V zvezi s tem je treba spomniti, da je treba predloge za povrnitev premoženjske ali nepremoženjske škode zavrni, če so tesno povezani s predlogi za razglasitev ničnosti, ki so bili zavrženi kot nedopustni ali zavrženi kot neutemeljeni (sodba z dne 24. aprila 2017, HF/Parlament, T-570/16,

EU:T:2017:283, točka 69; glej v tem smislu tudi sodbi z dne 6. marca 2001, Connolly/Komisija, C-274/99 P, EU:C:2001:127, točka 129, in z dne 14. septembra 2006, Komisija/Fernández Gómez, C-417/05 P, EU:C:2006:582, točka 51).

- 176 Zato je treba odškodninski zahtevek v delu, ki je tesno povezan s predlogi za razglasitev ničnosti, zavrnil kot neutemeljen.
- 177 Kar zadeva del odškodninskega zahtevka v zvezi z nepremoženjsko škodo, ki naj bi bila domnevno povezana z nepravilnostmi, ki niso povezane s tistimi, ki so vplivale na izpodbijano odločbo, v tem primeru z nepravilnostmi v Posvetovalnem odboru, Splošno sodišče opozarja, da je tožeča stranka vsekakor imela pravico pri OPSP vložiti prošnjo za pomoč na podlagi člena 24 Kadrovske predpise, ne da bi se morala prej obrniti na Posvetovalni odbor (sodba z dne 16. maja 2017, CW/Parlament, T-742/16 RENV, neobjavljena, EU:T:2017:338, točka 54).
- 178 Dalje, ugotoviti je treba, da je tožeča stranka prošnjo za pomoč poslala generalnemu sekretarju, medtem ko jo je predsedniku Posvetovalnega odbora, predsedniku Parlamenta in generalnemu direktorju za kadrovske zadeve poslala samo v vednost. Iz tega sledi, da je tožeča stranka kopijo prošnje za pomoč zadnjim trem navedenim poslala samo v vednost. Zato tožeča stranka ne more trditi, da je svoj primer pravilno predložila Posvetovalnemu odboru. Tako Parlamentu ne more očitati, da ni zagotovil, da ta notranji organ, ločen od OPSP, upošteva interna pravila glede nadlegovanja, zlasti obveznost, kot je določena v členu 11 navedenih pravil, da Posvetovalni odbor sprejme domnevno žrtev v desetih delovnih dneh od vložitve prošnje.
- 179 Obravnava prošnje za pomoč, vložene 11. decembra 2014, je trajala skoraj 18 mesecev, kar je precej dolgo obdobje. Vendar je treba ugotoviti, da je generalni direktor za kadrovske zadeve v svojih dopisih z dne 4. februarja in 4. marca 2015 najprej podal netočne, celo protislovne odgovore glede zavrnitve prošnje za pomoč zaradi molka organa. Ob tem je generalni sekretar v odločbi z dne 20. avgusta 2015, s katero je odgovoril na pritožbo tožeče stranke, v skladu z načelom dobrega upravljanja ugotovil, da so bile informacije, ki jih je zagotovil OPSP, napačne. Poleg tega je bila s tem vidikom spora že utemeljena odločitev, da se Parlamentu naloži plačilo polovice stroškov, ki jih je tožeča stranka priglasila v zadevi, v kateri je bila izdana sodba z dne 24. aprila 2017, HF/Parlament (T-570/16, EU:T:2017:283).
- 180 Preiskava, ki jo je opravil Posvetovalni odbor, je v resnici potekala samo med datumom, ko je generalni direktor zadevo predložil Posvetovalnemu odboru, to je 2. februarjem 2015, in datumom, ko je ta odbor izdal posvetovalno mnenje, to je 12. oktobrom 2015, kar je dobrih osem mesecev. Čeprav to obdobje dobrih osmih mesecev priča o sorazmerni počasnosti dela Posvetovalnega odbora, vseeno ni nerazumno glede na število prič, ki jih je bilo treba zaslišati, vrsto in številčnost trditve tožeče stranke, dejstvo, da sestanki Posvetovalnega odbora niso mogli biti redni, saj so bili člani tega posvetovalnega organa iz različnih služb, ter da je moral ta odbor na teh sestankih zaslišati druge priče, ki jih je povabil, da so se izrekle o drugih zadevah, in ne o zadevi, povezani s tožečo stranko.
- 181 Obdobje med datumom posredovanja posvetovalnega mnenja generalnemu sekretarju in datumom izpodbijane odločbe, to je več kot sedem mesecev, je mogoče pojasniti s tem, da je tožeča stranka uveljavljala pravico do izjave o razlogih, iz katerih je OPSP nameraval zavrnilo njeno pritožbo.
- 182 Splošno sodišče torej meni, da v obravnavani zadevi postopek obravnave prošnje za pomoč v OPSP, gledano v celoti, ni trajal nerazumno dolgo.
- 183 Splošno sodišče v zvezi s trditvijo tožeče stranke, da so bile zaupne informacije o njej posredovane osebam, ki niso bile člani Posvetovalnega odbora, poleg tega, da nikakor ni podprta, ugotavlja, da je glede na zapisnike o zaslišanju očitno, da so bile vse prisotne osebe člani ali nadomestni člani Posvetovalnega odbora, ki ima skupno devet članov in dva sekretarja. Trditve v zvezi s tem je zato treba zavrnilo kot neutemeljene.

184 Iz navedenega izhaja, da je treba odškodninski zahtevek zavrnuti.

185 Posledično je treba tožbo v celoti zavrnuti kot neutemeljeno.

### **Stroški**

186 V skladu s členom 134(1) Poslovnika se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Vendar lahko v skladu s členom 135 Poslovnika Splošno sodišče na eni strani izjemoma, če to zahteva pravičnost, odloči, da neuspela stranka poleg svojih stroškov nosi le del stroškov druge stranke ali celo, da se ji plačilo teh stroškov ne naloži. Na drugi strani lahko Splošno sodišče stranki, tudi tisti, ki je uspela, naloži plačilo dela ali vseh stroškov, če je to upravičeno zaradi njenega ravnanja, tudi pred vložitvijo tožbe, zlasti če je ta stranka drugi stranki povzročila stroške, ki so po mnenju Splošnega sodišča povzročeni brez razloga ali iz nagajivosti.

187 V obravnavani zadevi Splošno sodišče ugotavlja, da OPSP tožeči stranki ni posredoval mnenja Posvetovalnega odbora, da bi ta predstavila pripombe o razlogih, ki so bili v dopisu z dne 8. decembra 2015 navedeni v podporo zavrnitvi prošnje za pomoč. Poleg tega je Parlament v zvezi z vprašanjem, ali sta imela generalni direktor za kadrovske zadeve in generalni sekretar na voljo to mnenje in zapisnike o zaslišanju prič s strani Posvetovalnega odbora, ko sta sprejela izpodbijano odločbo in odločbo o zavrnitvi pritožbe, navedel očitno protislovne odgovore, kot je tožeča stranka pravilno ugotovila v svojem stališču z dne 26. marca 2018. Namreč, medtem ko je Parlament v odgovorih na isto vprašanje Splošnega sodišča v zvezi s tem, in sicer v odgovoru z dne 15. decembra 2017 in na obravnavi, trdil, da sta ti osebi imeli na voljo samo ustno poročilo predsednika Posvetovalnega odbora, je generalni sekretar 7. marca 2018 v odgovoru na izrecno prošnjo Splošnega sodišča ob koncu obravnave in kljub napačnemu datumu, ki ga je navedla tožeča stranka, nazadnje potrdil, da sta generalni direktor za kadrovske zadeve in on sam imela na voljo mnenje Posvetovalnega odbora in zapisnike o zaslišanju prič.

188 V teh okoliščinah Splošno sodišče meni, da ravnanje Parlamenta upravičuje, da nosi svoje stroške in da se mu poleg tega naloži plačilo četrtnine stroškov, ki jih je priglasila tožeča stranka.

Iz teh razlogov je

### **SPLOŠNO SODIŠČE (prvi razširjeni senat)**

razsodilo:

- 1. Tožba se zavrne.**
- 2. Evropski parlament nosi svoje stroške in naloži se mu plačilo četrtnine stroškov, ki jih je priglasila HF.**
- 3. HF nosi tri četrtnine svojih stroškov.**

Pelikánová

Valančius

Nihoul

Svenningsen

Öberg

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourg, 29. junija 2018.

Podpisi

## Kazalo

Dejansko stanje .....	1
Postopek in predlogi strank .....	6
Pravo .....	8
Predmet tožbe .....	8
Predlogi za razglasitev ničnosti .....	8
Prvi tožbeni razlog: kršitev pravice do obrambe, člena 41 Listine o temeljnih pravicah, pravice do izjave in načela kontradiktornosti .....	8
– Uvodne ugotovitve o obravnavi prošnje za pomoč iz Kadrovskih predpisov .....	9
– Obveznost OPSP, da tožeči stranki posreduje mnenje Posvetovalnega odbora pred sprejetjem izpodbijane odločbe .....	12
– Obveznost OPSP, da tožeči stranki posreduje zapisnike o zaslišanju prič pred sprejetjem izpodbijane odločbe .....	13
– Posledice kršitve pravice do izjave zaradi neposredovanja mnenja Posvetovalnega odbora v predhodnem postopku .....	14
Drugi tožbeni razlog: postopkovne napake, ker naj bi bil postopek Posvetovalnega odbora nezakonit in pristranski .....	14
Tretji tožbeni razlog: „očitne napake pri presoji“, kršitev dolžnosti pomoči in dolžnosti skrbnega ravnanja ter kršitev členov 12a in 24 Kadrovskih predpisov .....	17
– Pojem „psihično nadlegovanje“ iz Kadrovskih predpisov .....	18
– Zatrjevano sporno ravnanje .....	19
– Posamična presoja različnih spornih ravnanj .....	22
– Celovita presoja spornih ravnanj .....	25
– Drugi očitki .....	26
Odškodninski zahtevki .....	27
Stroški .....	29